Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia

Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurI:

în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĔR DE DUMINECĂ 38)

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl., pe şése lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl.

N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:

Pe un an 40 franci, pe şése lunI 20 fr., pe trei lunI 10 fr.

N-rii de Duminecă 8 francI.

Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov

administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunI 5 fl., pe trei lunI 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banI. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209.—Anul LIX. Braşov, Duminecă 22 Septemvre (4 Octomvre) 1896.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octomvre 1896 st. v.

se deschide nou abonament la care învităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şése lunI	6 fl.
pe trei lunI	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 francI
pe şése lunI	20 „
pe trei lunI	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe şése lunI	1 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	8 francI
pe şése lunI	4 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate poştale.**

Administraţiunea „**Gazetei Transilvaniei**".

Impěratul la Sinia.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei").

Sinaia, 1 Octomvre st. n.

Astădi viu a vě da unele amĕnunte despre călĕtoria Impěratului Francisc Iosif I dela Bucurescĭ la Sinaia şi despre primirea Majestăţii Sale în reşedinţa de vară a Regelui României, în Sinaia cea frumósă şi încântatóre.

Insoţit de MM. LL. Regele Carol şi Elisabeta, precum şi de AA. LL. Regale Principele şi Principesa României cu suitele Lor, Impěratul Francisc Iosif ajunse Marţi după amédi pe la 2 óre la Chitila, venind dela palatul Cotrocenĭ, de lângă Bucurescĭ. In suită se aflau şi ministrul de esterne, contele Goluchowski, ministrul-preşedinte Sturdza, ministrul de rĕsboiŭ român, general Budişteanu, generalul Beck, şeful statului major, general al armatei austro-ungare, generalul Barozzi, şeful statului major al armatei române, apoi generalii românĭ Arion, Pastia, Borănescu etc.

Ajuns la Chitila trenul regal a trecut pe linia fortului şi s'a oprit în faţa intrării, aicĭ aştepta comisiunea de apărare, şi o gardă de onóre. Regele Carol a presentat Impěratului pe membrii comisiunei de apărare, ce se compune din inspectorul artileriei d-l general Pastia, din inspectorul geniului d-l general Argetoianu şi din d-nii coloneli: Perticari, Hârjeu, Grămăticescu, Boteanu, Oprescu, Crăiniceanu.

Un măreţ arc de triumf se afla la intrarea fortului, avênd de o parte şi de alta câte un tun de asediu, cu muniţiunea lui.

Majestăţile Lor au intrat în fort, au visitat casematele şi au trecut prin curtea reduitului la cupola oscilantă. Au pătruns în etajul de jos al cupolei, de unde se manevréză şi unde sunt muniţiunile.

Aci, d-l căpitan Corivan a explicat metodele de tragere şi d-l colonel Cóndă, comandantul regimentului de cetate, a presentat planşetele de tragere. Pe urmă, M. S. Impěratul, M. S. Regele, cu şeful marelui stat major austriac, general Beck, s'au suit în etajul de sus al cupolei şi au dat ordin sĕ se începă manevre. Cupola s'a ridicat şi s'a eclipsat.

După acésta Majestăţile Lor împreună cu persónele ce Le însoţeau au eşit din fort şi s'au suit deasupra pe parapet. S'a dat ordin sĕ se începă tragerea. La un semnal dat, tóte tunurile din fortul Chitila, din forturile vecine: Chiajna, Otopenĭ, Mogoşoaia şi bateriile intermediare au început sĕ tragă.

Pe la órele 2 şi ½, terminându-se visita fortului dela Chitila, Majestăţile Lor se urcară érăşi în tren. Ducele de Coburg îşi luă rĕmas bun şi se întórse la Cotrocenĭ, ér Suveranii plecară la Sinaia în sunetul imnului austriac; autorităţile locale, elevii şcólelor şi mii de ţĕranĭ se aflau pe peron şi în jurul gărei. Lângă Ploieştĭ se aflau înşirate trupele din divizia a V-a. Trenul regal a trecut pe aicĭ mai încet, ca Impěratul sĕ pótă privi la armată. Intre Ploeştĭ şi Băicoiu o mulţime de ţĕranĭ călărĭ au însoţit trenul regal o bucată bună. Dela Câmpina până la Sinaia, linia drumului de fier a fost frumos împodobită.

*

La Sinaia trenul ce aducea pe Suveranĭ, a sosit la 5 şi ½ óre séra. La gară aşteptau miniştrii românĭ, eforii spitalelor civile: Principele Dimitrie Ghica, şi d-nii Cantacuzino şi Fotino, apoi diariştii străinĭ şi românĭ, ce sosiseră mai 'ainte cu un tren special, care li-s'a pus la disposiţiă. Mai erau aşedaţĭ pe peron afară de compania de onóre şi copiiĭ de şcólă îmbrăcaţĭ în costume naţionale. Gara era strălucit împodobită cu verdéţă, florĭ şi stégurĭ austro-ungare şi române. Salonul de primire e mobilat cu mobile de stejar, acoperite cu stofe naţionale. Majestăţile Lor au scoborît din tren în sunetul trompetelor şi apoi a musicei, care a intonat imnul împĕrătesc, acompaniat de cântarea şcolarilor.

Drumul dela gară până la castelul Peleş a fost măreţ împodobit şi cortegiul a trecut prin douĕ arcurĭ de triumf, unul la încrucişarea drumurilor şi altul în faţa mănăstirii. Cel dintâiŭ arc a fost cel mai mare şi cel mai frumos. Vi-l'am descris deja şi repet numai, că ţĕranii şi ţĕrancele, carĭ înfăţişau pe cele trei terase ale arcului munca viierilor şi munca de câmp au făcut un mare efect. Intre aclamaţiunile mulţimei. M. Sa Impěratul, într'o trăsură trasă de 4 caĭ, în care şedea la drépta Sa Regina României, ér în faţă Regele Carol, a sosit la castelul Peleş.

*

S'a vorbit prin diare de patru vulturĭ vii, marĭ, ce ar fi fost legaţĭ în vêrful arcului de triumf, şi carĭ în momentul, în care s'a apropiat Impěratul au fost slobodiţĭ, tăindu-li-se sforile, de carĭ erau legaţĭ. In realitate acéstă frumósă scenă era pregătită, cu alte cuvinte era în program, ideia a dat'o M. Sa Regina. Numai cât spre marele regret al arangerilor, ţĕranii, carĭ au fost trimişĭ sĕ prindă vulturii vii s'au întors fără de ei, căcĭ n'au isbutit ai prinde, deşi i-au zărit, fiind negură désă pe munţĭ.

*

Când au intrat Suveranii în castel au fost salutaţĭ de un cor admirabil de 60 de cântăreţĭ.

Tótă primirea în Sinaia a avut o colóre poetică, precum sĕ şi cade sĕ fiă în romantica pădure, unde locuesce regina-poetă şi se aude tainicul murmur al Peleşului. Séra Sinaia a fost iluminată, efectul era în adevĕr măreţ între secularii bradĭ ai acestui încântător locaş. Era sĕ fiă, după program, şi retragere cu torţe, dér Impĕratul fiind prea óbosit, s'a rugat sĕ se lase afară acest punct.

*

Diua de Miercurĭ, întrégă, M. Sa Impĕratul Francisc Iosif a petrecut'o în cercurĭ intime ale familiei regale române. Pe la 10 óre diminéţa M.M. LL. au făcut o escursiune cu trăsura la Buştenĭ şi de aicĭ spre „Isvor" în Sinaia. Pe la 11 óre au plecat MM. LL. cu AA. RR. la „Poiana Reginei", unde se află şi stâna regală. In suită se afla contele Goluchowski şi ministrul-preşedinte Sturdza. La o distanţă óre-care s'au dat jos din trăsură ca sĕ continue drumul pe jos. Impĕratul n'a voit sĕ mérgă pe alea ce era anume pregătită, ci a dorit sĕ mérgă pe cărăruşa de pe lângă Peleş, pe unde au mers cu toţii.

Impĕratul era bine dispus şi se vede, că şi Peleşul cristalin cu murmurul lui duios i-a causat o vedită plăcere. Drumul în munte a durat pesre o óră.

In „Poiana Reginei" Inalta societate a luat dejunul într'un cort anume construit şi acoperit cu cetină. In decursul dejunului a cântat o musică de lăutarĭ îmbrăcaţĭ în costum naţional cântece românescĭ. Era renumitul taraf a lui Ciolac din Bucurescĭ. La cererea Reginei lăutarii au cântat mai multe cântece vechĭ, şi ni-s'a spus, că Impĕratului i-a plăcut cu deosebire cântecul: „Am un leu şi vréu sĕ-l béu...", care a trebuit sĕ fiă repetat.

*

După dejun s'au fotografat cu toţii. Intr'un grup e Impĕratul mai sus rădimat

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Trecut.

(După *N. Lenau*).

Palid Hesperus scânteе
Dându-ne a înţelege,
Că din nou o di ne stinse
Ne 'ndurata vremii lege.

NorişorĭI plutesc pe ceriurĭ
Poleiţĭ de blânda lună
Şi 'mpletesc din rose palidĭ,
Dilei mórte, o cunună.

O, trecut!... tu grópa multor
Dile, ce le-a stins peirea,
Tu, cu jalea unei inimĭ
Vai, înghiţĭ şi fericirea!

Simţĕmênt de tómnă.

(După *N. Lenau*).

Trist vueşte ştejerişul,
Cât e cerul tot un nor,
Vênt de tómnă aspru, rece
Sbiciue pe cĕlĕtor.

A pustiu cum urlă vêntul
Tómna 'n codrul trist, uscat,
Sună 'n gându-mĭ amintirea
Fericirei de odat.

Foi uscate, ostenite
Prin copacĭ se mai zăresc,
Insĕ şi ele sĕ scutur
Şi poteca o 'nvĕlesc;

Cad mereu, voind poteca
Sĕ-mĭ închidă, ca în ea
Sĕ adorm ca ele şi eu
Obosit de viĕţă grea.

Braşov. **I. Priscu.**

Primarul satului.

Coman Florescu e un om de caracter, un adevĕrat om de caracter! Cel mai vestit desemnator de portrete s'ar simţi fericit, décă ar afla un astfel de model, dér Coman Florescu a trăit, „pe când lumea are finit".

Sătuţul românesc de munte D. din Ungaria sudică e împresurat de tóte părţile cu păreţĭ de stâncă. Nicĭ o cale ferată nu flueră pe valea sĕlbatic-romantică şi nespus de frumósă, şi bunii locuitorĭ se încrucesc, când aud, că este un colos, care fără caĭ orĭ boi şi fără putere omenéscă duce mărfurĭ şi ómenĭ. Ei îl numesc un lucru îndrăcit, de care Dumnedeu sĕ ne ferécă.

Pe punctul cel mai înalt al satului D. se înalţă bisericuţa de lemn; faţă în faţă cu biserica e o casă mare ţĕrănéscă, locuinţa bocotanului Coman Florescu, primarul satului. Tatăl Coman se bucura de renumele de-a fi pe atât de drept, pe cât de nepărtinitor. Toţĭ cei ce mergeau la biserică salutau cu respect, când trecea Florescu prin şirele lor. Pĕmênturile lui erau cele mai bine cultivate, casa lui cea mai frumósă, nimenea nu l'a vĕdut beat, nicĭ chiar la comândarea nevestei sale, care se mută la cele eterne de vre-o trei anĭ. Cei mai bĕtrânĭ din sat nu-şi puteau aduce aminte sĕ fi mai cunoscut vre-un om cumpătat ca pe el.

Coman Florescu avea numai o patimă, dér o patimă nobilă: iubirea peste mĕsură faţă de caĭ. Unde era în comitat un têrg de caĭ, trebuia sĕ alerge, şi când audia undeva de un cal frumos, nu se putea rĕbda de-a nu ajunge în stăpânirea lui. Chiar Sylva, singura lui fiică, fórte cu greu, îl putea reţine dela acéstă patimă a lui.

Sylva era o fată de 18 anĭ şi purta singură gospodăria dela mórtea mamei sale, şi o purta cu cap şi cu energiă.

— „Dér, fată, tu îmbĕtrânescĭ pe di ce merge, trebue sĕ te hotărescĭ odată a-te mărita!" grăi bĕtrânul.

Sylva rîse: „Şi tu m'ai mărita fără scirea mea? Nu-mĭ trebue bărbat, eu rĕmân pururea la tine, adecă — câtă vreme vreĭ sĕ mĕ ţii".

Bĕtrânul o întrerupse zimbind: „Până va veni al tĕu!"

Şi „al ei" venĭ, mai curênd de cum ar fi gândit Coman, şi adecă în făptura unui nou argat.

de-o stâncă, Regina şi Princesa Maria şed ceva mai jos, ér în nemijlocita apropiere stă Regele şi Principele moştenitor, apoi doi miniştri. In al doilea tablou şede princesa României pe stâncă, Impĕratul într'o parte şi Regina într'alta, apoi Regele şi Prinţul moştenitor.

*

Scoborând din „Poiana Reginei“, societatea princiară a mers pe jos tot pe lângă Peleş' cu lăutarii cântând după dênşii şi s'au întors fórte veseli la 3 şi $^1/_2$ óre în Foişorul Prinţului Ferdinand, unde pe terasă au luat ceaiul la sunetul cântecelor musicei lui Ciolac, ér către 5 óre se reîntórseră în palatul Peleş.

La 7 óre a fost un prând mai mult familiar în castelul Peleş, ér la 9 óre a fost o soarea, la care au fost invitaţi toţi miniştrii, întreg personalul legaţiunii austro-ungare cu dómnele, representanţii pressei etc.. Corul lui Musicescu din Iaşi, ai cărui membri erau îmbrăcaţi în costum naţional, au cântat imnul împĕrătesc, apoi un cor de Händl, câte-va cântece bisericesci şi câte-va naţionale române, precum şi imnul naţional român „Deşteptă-te Române“. Impĕratul Francisc Iosif şi-a esprimat deosebita Sa mulţumire faţă cu escelenta producţiune a corului dela Iaşi.

*

La 10 óre Impĕratul a plecat la gară, după-ce şi-a luat adio dela Regina şi Principesa în castel, însoţit fiind de Regele Carol şi Prinţul moştenitor cu suitele.

Regele cu Principele au voit sĕ-l petrécă până la Predeal, dér M. S. Impĕratul a mulţumit şi n'a voit sĕ priméscă, spuind că e ostenit şi voesce sĕ se retragă în vagonul de durmit.

Când MM. LL. au ajuns la gară, în dosul gărei i-a primit taraful lui Ciorac cu imnul împĕrătesc. Intrând în salonul de primire, aici îl aşteptau miniştrii cu tóte persónele de distincţiune din Sinaia. M. Sa a dat mâna tuturor miniştrilor la plecare şi a păşit pe peron, unde L'a salutat compania de onóre cu musica. A trecut frontul companiei cu Regele Carol şi principele Ferdinand şi apoi 'şi-a luat rĕmas bun dela ei, îmbrăţişând şi sărutând atât pe Regele, cât şi pe Prinţul moştenitor.

Gara era splendid iluminată cu lampióne veneţiane. Pe peron erau întinse covóre şi jur împrejur flori exotice. Plecarea M. Sale Impĕratului a fost însoţită de strigările: „ura“ şi „sĕ trăéscă“ ale imensului public. M. Sa a plecat mişcat şi mulţumit de primirea strălucită şi căldurósă ce a întêmpinat'o în cele trei dile ale petrecerei Sale în România.

Primirea Impĕratului Francisc Iosif în Bucuresci a fost, o recunosc Români şi străini, cum nu se putea mai strălucită. Capitala română a voit sĕ arate în mod ostentativ, cât de mult se simte onorată prin visita împĕrătéscă, prin care România se recunósce ca un stat cultural şi factor însemnat în Orient. Nu s'a cruţat nici o cheltuială spre a înfrumseţa şi decora în mod princiar gara, apoi stradele şi Bulevardele, pe unde avea sĕ trécă cortegiul imperial şi regal. Mai multe arcuri de triumf, care de care mai frumos împodobite cu vulturi şi coróne împĕrătesci, cu stéguri române, austriace şi unguresci au fost ridicate în calea dela gară până la palat, ér în drépta şi stânga stradelor erau ridicaţi stêlpi cu embleme şi stéguri. Clădirile publice, precum şi cele private au fost decorate cu ghirlande verdi, covórĕ etc., cu un cuvênt s'a făcut tot ce numai s'a putut pentru a da strălucirea cea mai mare acestei primiri.

Culmea festivităţilor arangiate în onórea Inaltului Óspe a fost însĕ revista armatei pe câmpul dela Cotroceni. 36,000 de soldaţi au defilat înaintea Impĕratului Francisc Iosif. Diariştii străini erau încântaţi de priveliştea, ce li-o oferea brava armată română. Un raportor ungur spune, că Monarchul nostru a dis în faţa statului major despre armata română: *„E fórte frumósă, România póte sĕ fiă mândră de ea“*, ér după defilare Impĕratul sĕ fi dis regelui Carol, că se simte fórte onorat a cunósce escelenta armată română.

Din camera ungară.

Sedinţa de alaltăeri a camerei ungare a fost fórte sgomotósă şi agitată.

Deputatul *Ferdinand Horanszky* a fost primul vorbitor, şi el făcû imputări ministrului-preşedinte Banffy, pentru ce acesta anunţase cu o di mai înainte *disolvarea camerei* în camera magnaţilor, şi nu în camera deputaţilor. Apoi declară că guvernul n'a luat în serios proiectul privitor la judicaţiunea Curiei la alegeri, şi acum tótă cestiunea rĕmâne baltă, după-ce camerele nu pot hotărî asupra proiectului încă înainte de disolvare.

Br. *Banffy* în rĕspunsul sĕu recunósce, că el ar fi trebuit sĕ anunţe disolvarea mai întâiŭ în camera deputaţilor, dér după-ce oposiţia din camera magnaţilor îl interpelase în acéstă cestiune, el fû silit sĕ rĕspundă. Dice mai departe că e neapĕrat de lipsă, ca sĕ se disólve actuala cameră, de-óre-ce nu esistă garanţii suficiente pentru faptul, că óre ar fi finit parlamentul de acum desbaterile privitóre, la buget? In fine protestéză contra învinuirei, că el n'ar fi luat în serios proiectul privitor la judicatura Curiei în afaceri electorale.

Gabriel Ugron atacă vehement guvernul pentru disconsiderarea proiectului, care ar fi pus stavilă, ca sĕ nu pótă întra în cameră ori-ce individi.

După-ce Banffy îi rĕspunde în câte-va cuvinte, şi după-ce mai vorbesce şi deputaţii *Helfy* şi *Polonyi*, cel dintâiŭ în cestiunea enunciărei făcute de ministrul-preşedinte în camera magnaţilor cu privire la disolvarea parlamentului; ér al doilea în cestiunea comisiunei regnicolare — urméză interpelările privitor la *serbările dela Porţile de Fier.*

Deputatul *Bela Komjáthy* impută aspru guvernului, că la serbările dela Orşova nu s'a audit vorbă maghiară, nu s'a vĕdut steag maghiar şi nu s'a audit musică maghiară. A fost sĕrbătorit nu regele maghiar, ci împĕratul austriac.

Contele *Albert Apponyi* întrebà, că pentru-ce a lipsit stindardul naţional maghiar de pe vaporul, care ducea pe cei trei monarchi?

Tot în sensul acesta făcû interpelare şi *Ugron.*

Ministrul-preşedinte *Banffy* rĕspunse deodată la tustrele interpelaţiunile, provocându-se la pressa străină, care accentuà (?) că serbarea dela Orşova a avut caracter *maghiar.* La învinuirea, că pe vaporul imperial-regal era arborat numai stindardul ministerului de comerciu, vorbitorul rĕspunde, că a fost arborat şi steag naţional maghiar.

*

Ce se ţine de cestiunea disolvărei camerei şi nouĕle alegeri, semi-oficiósele din Budapesta anunţă, că disolvarea camerei se va face poimâne, în *5 c.* Noul parlament se va întruni la *20 Noemvre.* Alegerile se vor începe probabil în *3 Noemvre*, şi vor dura *10 dile.*

„Impĕrate! Fă dreptate!“

Cu aceste cuvinte îl întîmpină pe monarchul nostru diarul *„Mesagerul naţional“* din Bucuresci; cuvinte puse în fruntea unui articol, din care reproducem aci următórele pasagii interesante:

„Impĕrate! Fă dreptate!“ Incă odată ne va rĕrsări sórele, simbolul curăţeniei, numai nouĕ, locuitorilor acestor plaiuri frumóse şi mănóse, cetăţenilor liberi din liberul şi independentul regat român, ca apoi a doua di, cu primele sale rade maiestóse sĕ Te salute pe Tine, înţelept Domnitor al unui stat vecin, mare şi puternic, în momentul în care 'Ţi vei pune piciorul pe pămêntul românesc. Fiă preamărită clipa, în care faci primul pas în ţéra nóstră, şi fiă bine-cuvêntat césul, în care Te-ai hotărît a face pasul acesta.

Dela un capĕt al ţĕrii până la celalalt numai un singur strigăt va străbate vĕzduchul în acest moment de fericire pentru noi, strigâtul de: *Bine ai venit!*

Suntem mândri, suntem fericiţi, suntem încântaţi de marea şi deosebita distincţiune, ce ni-o faci, venind sĕ ne visitezi, la noi acasă, în modesta nóstră locuinţă, în acea locuinţă, care până eri alaltăeri era nebăgată în sémă, ba chiar urgisită şi defaimată de unele cercuri din monarchiă, ale cărei fire ocârmuitóre sunt depuse în mânile Majestăţei Tale. Suntem fericiţi, căci suntem satisfăcuţi! Tóte defaimările şi tóte ponegririle se prefac fum în momentul în care Majestatea Ta vei întra în mijlocul nostru, în scopul de a ne vedé şi a ne cunósce.

Pe unde vei trece, de-a lungul şi de-a latul, vei vedé un popor compact, plin de viéţă, blând de fire, însĕ energic întru apărarea drepturilor sale. Un popor devotat cu trup şi suflet progresului şi desvoltării. Un popor accesibil pentru cultura cea mai înaltă. Un popor, care ţine la sine, şi ţine ca la lumina ochilor, şi la marele sĕu Domnitor, la Rege şi la dinastie. Pe unde vei trece, vei vedé o ţéră plină de câmpii mănóse, o ţéră înzestrată cu tóte bogăţiile naturei, şi păşită pe calea cea mai bună de-a se emancipa de tóte influinţele străine şi de a deveni independentă, tare şi mare din tóte punctele de vedere. Pe unde vei trece, vei vedé o armată bine organisită şi bine disciplinată, compusă din pui de şoimi, mândria nóstră şi fala marelui ei comandant Carol I., Regele României; o armată care scie şi póte sĕ salveze în cas de necisitate onórea ţĕreii nóstre, totdéuna cu aceaşi însufleţire şi bravură, cu care a salvat-o la Plevna, Rahova şi pe alte locuri.

Mai presus de tóte, vei vedé inima deschisă şi sinceritatea, cu care e donat dela natură poporul acestei ţĕri, şi cu care Te primesce în mijlocul sĕu. Din tot ce vei vedea, nu e nimic ascuns, ci tot e sinceritate, adevĕrată bucurie, căci Românul ast fel primesce óspeţii în casa sa. Şi findcă Te primim cu sinceritate neprefăcută, ţinem sĕ-'Ţi şi vorbim tot cu aceeaşi sinceritate. Sĕ-'Ţi vorbim din inimă.

In toiul fericirei şi al bucuriei, în care ne aflăm în momentul, în care Te bineventăm în mijlocul nostru, nu putem uita, că nu suntem singuri pe acest pămênt. Divina provedinţă ni-a mai dat nişte fraţi, de un sânge cu noi, cari însĕ se află resfiraţi sub stăpânirea altor domnitori. Cei mai mulţi dintre fraţii noştrii, *trei milióne* sunt supuşii Majestăţii Tale. E tot acel popor, ca şi noi, blând din fire, devotat desvoltării sale naţionale, credincios Domnitorului sĕu.

Majestate! Poporul acesta, sânge din sângele nostru, totdéuna, când a fost în primdjie tronul Majestăţii Tale, şi era ameninţat cu prăbuşire, a sărit fără şovăire şi 'l-a proptit cu umĕrul sĕu vênjos, 'l-a apĕrat cu pieptul sĕu înzestrat cu şepte vieţi. Şi pentru serviciile acestea, făcute casei domnitóre, al cărei cap încoronat este astădi Majestatea Ta, — poporul acesta blând şi credincios, nu a cerut altă rĕsplată, decât numai recunóscerea dreptului de a putea trai şi a se putea desvolta ca *popor român.*

Majestate! Acest popor, atât de modest în pretenţiunele sale, e astădi despoiat de tóte drepturile. Scos din cadrul constituţiunii, e dat pradă pe mâna duşmanilor sĕi de mórte, cari sunt pe calea de a-'i răpi chiar şi tesaurul cel mai scump ce-'l are: *dulcea sa limbă românéscă.* S'a plâns şi se plânge mereu acest popor pentru nedreptăţile ce i-se fac, şi plânsele sale nu le aud, cari ar trebui sĕ le audă, şi cari ar trebui sĕ le dee ascultare.

Majestate! Nu-Ţi facem învinovăţiri pentru acéstă tristă stare de lucruri. Un domnitor îşi are tot-déuna consilierii sĕi, sfetnicii, cari datorinţă au sĕ-'l ţină în curent cu mersul lucrurilor. Rĕspunderea cade déră totdéuna asupra acestor sfetnici, cari nu sunt sinceri, şi nu se sfiesc a Te duce în eróre, zugrăvindu-Ţi situaţia alt-cum, şi nu aşa cum este.

Majestate! Am audit — căci vestea se lăţesce pe aripile vêntului, — că totdéuna, când Te afli în reşedinţa din Budapesta, suferi de insomniă. Te dai atunci la ferésträ şi asculţi cum şoptesc undele Dunarei, şi cum suspină frundele pomilor sărutate de vêntul nopţii. Şi sunetele audite sunt atât de misteriόse, atât de covĕrşitóre, atât de jalnice... pentru-că sunt acompaniate de gemetile şi suspinele milióneior de suflete nefericite, cari cer şi aşteptă dela Majestatea Ta aceea ce au tot dreptul sĕ aştepte: *dreptate.*

Gemetele şi suspinele acestea pricinuesc insomnia Majestăţii Tale. Căci apasă greu suspinele nefericiţilor inima aceluia,

---

Pavel era un fecior demn de invidiat, un fecior după care la tóte fetele le lăsa gura apă. Incă în cea dintâiu Duminecă mergênd la biserică se uitară fetele la el ca la minune. Er la joc, când îl vĕdură cu cât foc jócă jocurile naţionale, la tóte li-se aprinseră călcâiele de dragul lui. Şi juca frumos Pavel, frumos ca nimeni altul; ca p'o pénă îşi purta jucătórea, ale cărei póle şi crătinţă flusturând în aer, făceau un cerc frumos.

Apoi nu se ostenia, încât gândiai că nici nu jócă, măcar'că juca cu tóte fetele tot într'una. Cu o singură fată nu jucă, cu tóte că se apropiă de ea cu atâta încredere când merse sĕ o cheme la joc; încrederea se oglinda în ochii lui, ce străluceau ca ai pisicei, când se jócă cun un şorece. Şi acéstă fată era Sylva, care blamase într'un aşa mod pe Pavel.

Ea a fost cea dintâiu, pe care o ceruse el la joc, cinstindu-o prin acésta, precum se cuvine argatului faţă de stăpâna lui; dér ea, care dela prima vedere simţise un *nu sciu ce* şi *nu sciu cum* faţă de Pavel, îl respinse cu vorbe blânde:

— „O, se vede că eşti străin şi nu ne scii obiceiurile. Fata primarului Coman Florescu dóră nu s'a dejosi până 'ntr'atâta, ca sĕ jóce cu un servitor. S'o scii acésta în viitor!“

Pavel îngălbeni, dér îşi luà inima 'n dinţi şi rĕspunse:

— „Bine, stăpână, n'ciŭ uita; dér va veni odată diua, când ţi-a păré bine, décă Pavel, argatul, te-a cere la joc!“

Sylva aruncă asupra argatului o privire nimicitóre şi se grăbi către casă, spre a da curs liber lacrămilor, căci în aşa mod încă nimeni nu se purtase cu superba Sylva. „Ah, de-ar veni numai tata acasă“, — el érăşi era la tĕrg sĕ schimbe un cal, — atunci va trebui sĕ se care din casă acest tinĕr obraznic“. Nu-l putea vedé, îi turburase tot sângele purtarea lui. Şi apoi de ce? Incă nu aflase ea o atragere nici cătră un om ca şi cătră Pavel, dér o neliniscea împregiurarea, că el şedea sub un acoperiş cu ea. Dómne şi bine-şi mai petrecea Pavel, cum rîdea de voios, cum mai juca, la toţi le era drag de el, singur un lucru supĕra pe Sylva: prea glumia mult cu fetele.

Cu ce ochi lacomi o privea şi el, când credea că nu-l vede! Dela întêmplarea cea din horă, nu se încumĕta sĕ mai vorbéscă cu ea; la masă nu-i dicea nici o vorbă, şi totuşi ei 'i se părea, că numai cu ea ar vorbi. In mai multe rênduri sta cât p'aci sĕ-i rĕspundă, dér atunci afla în ochii lui o privire aşa de batjocoritóre, cât îşi stringea buzele, şi numai cu greu se putea conteni de-a nu plânge cu lacrimi.

Ea numĕra órele până sĕ sosécă tatăs'o, şi totuşi îi sbocotea inima, când audia apropiindu-se tropot de cal. Credeţi dóră, că 'i-ar fi plăcut a se despărţi de societatea acestui Pavel nesuferibil? O, nu, credea câte-un moment, că aşa de bucuros 'i-ar face tatălui ei propunerea, de-a alunga pe Pavel dela casă, dér nu se simţia în stare a face acésta. Roşa singură, când se gândia la aşa ceva.

Dér de astă-dată tată-s'o întârdiă, atât de mult cu venirea, încât prinse a se nelinişti, deci într'o diminéţă se duse la ţigana cea bĕtrână Santa, care scia da cu cărţile de noroc şi scia multe descântece.

— „O, vai, porumbiţa mea, ce te pórtă pe la mine? Ţi-e dor de tatăl tĕu? Ai voi sĕ scii cum se află în străini? Indată, îndată vei sci, puiul meu cel scump. Sĕ dau cu sita ori sĕ arunc cărţile?“

Sylva se roşi şi murmură perplesă:

— „Mătuşă Santa.... eu... eu aşi voi bucurósă sĕ sciu, décă.... mi-oiŭ afla cândva osênda, şi cum va fi?“

— „Hi hi-hi! Ni-or spune cărţile, scumpa mătuşii!“

— „După aceea poţi sĕ dai şi cu bobii în sită, vedi, pentru tata“.

Bĕtrâna căută repede cărţile şi sita, astupă ferestrile de se făcû în

are *datorinţă* are sĕ le ştérgă. Poporul român de peste munţi nu a cerut nicĭ când şi nu cere nicĭ astădĭ favorurĭ deosebite, ci cere numai aceea ce-ĭ compete după drepturile naturei. Astădĭ poporul român din ţĕrile Majestăţii Tale are numai datorinţe, ér' drepturĭ nu are, pentru-că tóte i-le-a confiscat, nimicit şi falsificat supremaţia maghiară: Poporul român de peste munţĭ cere *dreptate!*

In acest moment de bucuriă déră, când fericiţĭ suntem a-'Ţĭ puté striga dela un capĕt al ţĕrii până la celalalt un sincer: *Bine ai venit!* nu ne putem reţiné de a nu ne ridica glasul şi în favorul fraţilor noştri de peste munţĭ, — rugându-Te în numele lor, şi strigându-Ţĭ un tot atât de sincer: *Impĕrate! fă dreptate!*

Procesul Tohănenilor.

Rar s'a mai întêmplat între Românĭ un proces atât de scandalos şi ruşinos, cum a fost procesul Românilor din Tohanul vechiŭ, ce s'a pertractat ierĭ şi astădĭ înaintea tribunalului r. din Braşov.

Ca acusator in acest monstruos proces a figurat vênătorul de ciolane *Ioan Berariu*, tutor şi vicenotar în Tohanul vechiŭ, un renegat ticălos, care prin linguşirĭ şi denunţărĭ vênéză diua şi nóptea după óse de ros. De mulţĭ anĭ el era cunoscut ca un om primejdios, care prin intrigĭ şi uneltirĭ zădărnicesce pacea şi înflorirea acestei frumóse comune românescĭ. De repeţite-orĭ am publicat şi noi corespondenţe despre isprăvile acestuĭ nemernic, dând la ivélă mulţime de fapte scandalóse şi fărădelegĭ sevîrşite de el; dér tóte au rĕmas zadarnice, căcĭ stăpânii sĕi solgăbirĕi şi fisolgăbirĕi, al căror instrument este, l'au susţinut orbesce spre ruina poporului şi nenorocirea comunei întregĭ.

Acum însĕ 'i s'a înfundat jupânului. Duhul cel rĕu l'a indemnat sĕ pîrască pe părintele sĕu sufletesc, d-nul preot *George Tomas*, că intr'o predică rostită în Novembre anul trecut în biserică, *ar fi aţiţat în contra naţiunei maghiare*, ér pe d-l învĕţător *Nicolae Pop* l'a pîrît, că ar fi aţîţat pe popor în contra luĭ, adecă în contra „Măriei Sale“, a d-lui — *vice-notar*, îndemnându-l sĕ-l dea afară din cancelaria comunală.

A fost viclen renegatul Berariu, căcĭ s'a îngrijit de timpuriu sĕ se îngrădescă cu martorĭ. A adunat vre-o 12 gunoie din sat, carĭ au pus chiar şi jurămênt, că ei au audit atât pe invĕţătorul, cât şi pe preotul aţiţând în biserică.

Dér Românii cu bun suflet din Tohan n'au rĕmas cu mânile în sîn. Ei au păşit cu bărbăţiă în apĕrarea preotului lor, aşa că la pertractare s'au înfăţişat nu mai puţin ca 46 de Românĭ tohănenĭ, cei mai mulţĭ veniţĭ ca martori în apĕrarea preotului şi învĕţătorului lor.

Spiritele între bunii Românĭ din Tohan, după cum aflăm, erau forte agitate. Erĭ vre-o 30 de temei au ajunat tótă diua pentru ca Dumnedeu sĕ ajute causei dreptăţii. Şi a şi ajutat Dumnedeu, căcĭ Berariu cu soţii sei au rĕmas de ocara lumei.

Pertractarea, mai ales adĭ înainte de prând, a fost forte agitată. Martorii preotului Tomas şi invĕţătorului Pop protestau cu tótă bărbăţia şi declarau făţiş de mincinoşĭ neruşinaţĭ pe martorii luĭ Berariu, despre carĭ s'a adeverit în decursul pertractării, că mai ales unii din ei sunt nisce lăpĕdăturĭ miserabile, carĭ de câte trei anĭ nicĭ n'au cercetat măcar sânta biserică. necum; sĕ audă pe preot „agitând“; unul din ei chiar şi la pertractare s'a înfăţişat mort da beat, aşa că nicĭ nu putea sta pe picióre. Aceştia sunt amicii şi ómenii lui Berariu, soţul de luptă al fisolgăbirĕilor ungurĭ din comitatul Făgăraşului!

Martorii părintelui Tomas şi ai învĕţătorului Pop erau însĕ tot fruntaşĭ, feţe bisericescĭ şi cei mai cinstiţĭ ómenĭ din sat, unii dintre ei decoraţĭ cu medalii încă de pe timpul când serviră ca ostaşĭ grăniţerĭ.

In faţa acestora nevoiaşul Berariu şi soţii sĕi au rĕmas sdrobiţĭ. Tribunalul a *achitat atât pe preotul Tomas*, al cărui apĕrător a fost d-l advocat Eugen *Lemeni*, cât şi pe învĕţătorul Nicolae *Pop*, care a avut ca apĕrător pe d-l advocat Karl *Lurtz*.

Tribunalul a fost compus astfel: Preşedinte: Petru *Pop*; judĭ votanţĭ: Garvril *Budai* şi Carol *Göldner*; procuror: *Ştefani*; notar *Molnár*.

Când s'a cetit sentinţa de achitare, publicul, mulţămit de triumful causei drepte a erupt în strigărĭ de „sĕ trăescă“ la adresa tribunalului, care în causa asta a procedat drept şi obiectiv.

Intrebare e acuma: cu ce nas va mai sta Berariu prin Tohan şi ale cui vor fi óre sufletele celor ce au jurat în contra nevinovatului lor preot şi învĕţător?

Procese peste procese.

Par' că Ungurii dela putere ar vré sĕ se despăgubéscă pentru graţiarea întemniţaţilor în procesul Memorandului, ce s'a întêmplat în contra dorinţei lor.

Marţa trecută, în procesul de pressă al „Tribunei“ pentru un articol, în care a cerut ca Biserica şi şcóla sĕ-şĭ facă datorinţa faţă cu Mileniul, a fost condamnat A. Balteş, responsabil pentru Redacţie, la **un an şi 3 lunĭ închisóre** de stat şi 300 fl. amendă.

La 6 Octomvre n. vor fi trase înaintea judecăţii din Cluşiu *10 Românce* din Boiţa pentru o declaraţiune, ce au publicat'o. Afară de acésta mai sunt în pregătire un şir de procese politice unul mai monstruos decât celalalt.

SCIRILE DILEI.

— 21 Septemvre.

Óspeţii italienĭ. Deputaţii şi senatorii italienĭ, împreună cu dómnele au visitat în Bucurescĭ alaltăerĭ Ateneul, unde un fotograf a fixat, într'un frumos tablou, acéstă visită. In amintirea visitei o piatră comemorativă a fost aşedată la intrarea Ateneului şi un act subscris de toţĭ cei presenţĭ a fost depus în archiva Ateneului. De aicĭ óspeţii italienĭ s'au dus la scóla primară de aplicaţie a scólei normale de institutorĭ dela Maidanul Dulapului, unde elevii scólelor normale au esecutat mai multe cântece, carĭ au plăcut mult visitatorilor. Au mai visitat apoi biserica Domniţa Bălaşa, Museul de antichităţĭ şi Academia. La órele 12, comitetul de primire a oferit visitatorilor un dejun la şosea, ér séra a fost la Hugo banchet oferit deputaţilor şi senatorilor italienĭ de către d-l L. Cazzavillan.

Monarchul către magnaţii maghiarĭ. In darea de sémă, pe care o face „Neues Wiener Tagblat“ despre sosirea M. S. Regelui Carol I la Orşova, se găsesce relatat un incident caracteristic pentru opiniunea, ce are Impĕratul Francisc Iosif despre educaţiunea magnaţilor maghiarĭ. Incă odată am mai făcut amintire despre acel incident, pe care acum îl reproducem textual după diarul vienez: „Când se apropiă trenul regal român, se remarcă următorul incident: Impĕratul osbervă pe câţĭ-va magnaţĭ ungurĭ fumând. Atuncĭ chemă pe baronul Banffy şi 'i dise în unguresce: „Spune pentru Dumnedeu, acelor domnĭ, că nu se fuméză când sosesce un rege.“ Apoi întorcându-se către miniştri Goluchowski şi Badeni, adăogă în nemţesce: „tot mereu trebue sĕ le fac educaţie!“ Faptul e narat în numĕrul din 17 (29) Septemvre curent.

—o—

Osîndit pentru un atac asupra ministrului Fejorváry. La 21 Fubruarie c. publicase diarul socialist „Uj Népszava“ din Budapesta un articol intitulat „Kaleidoscop“ în care se afla şi următorul pasagiu îndreptat contra ministrului de honvedĭ br. Fejerváry: „Óre nu se póte numi furt, procederea impertinentă a ministrului de honvedĭ privitor la alimentarea honvedilor? Cine scie unde curg banii!“ In urma acésta, la recercarea ministrului Fejerváry, procuratura intentă proces de pressă pentru calumniă contra numitului diar. Pertractarea finală se ţinù alaltăerĭ înaintea tribunalului, din Budapesta. Autorul articolului încriminat, tinichigiul Iacob Israel, fù declarat vinovat de către juraţĭ, şi tribunalul îl osândi la *4 lunĭ* temniţă ordinară şi 50 fl. amendă.

—o—

Logodnă. Anunţăm cu plăcere logodna gentilei d-re *Volumnia V. Sassu*, fiica d-luĭ *V. P. Sassu* din Brăila, cu d-l *Constantin Gabrielescu*. — Adresăm tinerei părechĭ şi familiei felicitările nóstre cele mai cordiale!

—o—

D-l Emil Alglave, învĕţatul profesor de finanţe dela facultatea de drept din Paris, a sosit în Bucurescĭ. D-sa vine din Odessa, după ce a visitat întrega regiune a Rusiei unde s'a pus de curênd în aplicare monopolul alcoolului după sistemul propus de d-sa. D-l Alglave este cunoscut în România deja din anii trecuţĭ, când a visitat-o cu de-amĕruntul.

—o—

Dar împĕrătesc. D-l General *Vlădescu*, prefectul palatului regal, a primit în dar dela M. S. Impĕretul Francisc Iosif o prea frumósă tabacheră de aur impodobită cu diamante. Tabachera valoréză câte-va mii de Lei.

—o—

Strivit de tramvaiŭ. Astădĭ la órele $11^1/_2$ s'a petrecut o scenă grozavă înaintea Redacţiei nóstre. Un băiat de vre-o 12 anĭ, cu numele Albert *Galter*, al căruia tată este în slujbă la gară, ér mamă-sa ţine o cârciumă în Braşovul-vechiŭ, voind sĕ se urce pe tramvaiŭ înainte de ce acesta s'ar fi oprit, a cădut între rótele vagónelor, fiind têrêt la o distanţă de câţĭ-va paşĭ. Când a fost scos dintre şinĭ, era strivit şi schilăvit, încât îţĭ era grózá sĕ te uiţĭ la el. Nenorocitul a fost dus la spital, unde ni-se spune, că a şi murit. E destul de trist, că tocmai în pieţă, unde circulaţia e mai mare, nu se iau mĕsurile de lipsă pentru a încungiura asemenĭ nenorocirĭ. Nicĭ măcar o pază bună nu se pune, ca sĕ păzască stradele şi sĕ facă loc tramvaiului, care de multe-orĭ e cât p'aci sĕ dea peste ómenĭ.

—o—

Ión V. Socec, un fruntaş al comerciului bucurescean, a încetat din viéţă alaltăerĭ, la óre 1 şi 30 din di, în urma unei bóle de inimă de care suferea de mai mult timp. I. V. Socec e originar din Transilvania, născut la 1830, dintr'o familie săracă. După ce a lucrat câţĭ-va anĭ la casa Ioanid şi a agonisit un mic capital, a fondat la 1854 împreună cu un asociat cunoscuta sa casă din Bucurescĭ. După 2 anĭ Socec rĕmase singurul conducĕtor al afacerilor sale şi casa sa dobêndi, în scurt timp, o reputaţiune bună. Mai târdiu I. V. Socec îşĭ asociă la munca 2 din fiiĭ sĕi, Jean şi Victor.

—o—

Cununia principelui moştenitor italian cu principesa Elena a Muntenegrului se va sĕvêrşi în decursul lunei curente după următorul program: In 20 Oct. sosirea principesei in Bari; în 21 ceremonia convertirei; în 22 întrare festivă in Roma; în 24 căsĕtoria civilă şi bisericescă; în 25 primirea autorităţilor publice; 26 prândul diplomaţilor; 27 prând militar; séra representaţiă festivă; 28 mare revista militară; şi 29 plecarea tinerei părechĭ la Florenţa. Intre gratulările pe carĭ le-a primit regele Umberto cu prilejul fidanţerei fiului sĕu, póte cea mai caracteristică e gratularea regimentului 13 de husarĭ prusianĭ, al cărui proprietar este regele italian. Felicitarea regimentului a fost rostită înaintea regelui de către locotenentele Hausmann, în Monza. Hausmann plecă călare în 12 Septemvre din Falkenberg, şi călare percurse calea peste Strassburg, Basel, Luzern, şi St. Gothard până la Monza, unde sosi în 19 Septemvre. Regele Umberto îl primi forte graţios pe gratulant, îl invită la prând, şi-l numi cavaler. Calea pe care o făcu locotenentele Hausmann călare în timp de 7 dile şi 2 ore, este 730 kilometri de lung.

—o—

Marĭ incendii. Firul telegrafic aduce scire despre următórele douĕ marĭ incendii. In oraşul Fez din Africa de Nord arse cu totul partea locuită de Jidanĭ. Mulţĭ locuitorĭ au cădut victima flacărilor îngrozitóre mulţĭ au fost greu răniţĭ; 500 de ómenĭ petrec golĭ şi far' de adăpost pe câmpurĭ. Al doilea incendiu se întêmplă în oraşul Aberdeen din Anglia. Alaltăerĭ séra se iscă foc în sala de concerte ce era tixită de lume. Publicul se îmbbuldi spre uşĭ, şi astfel se întêmplă, că mulţi se nenorociră Până acum s'a consttatat mórtea a 3 persone, 40 au fost greu răniţĭ.

—o—

Un lăcătar de maşinĭ, care sĕ fiă în stare a conduce atelierul mecanic, pe care d-l *Petru Manciu* îl întemeiéză în Oraviţa cu scop de-a confecţiona un *nou sistem de maşinĭ de cusut*, — invenţiă propriă a d-lui Manciu, patentată pentru Austro-Ungaria — póte afla aplicaţiă în acel atelier cu forte frumóse şanse pentru viitor. Lăcătarii (Maschinen-schlosser) doritorĭ de-a ocupa acel post au de-a se adresa d-lui Petru Manciu in Oravitza (Banat) până la sfîrşitul lui Noemvre c. — Avis lăcătarilor românĭ!

---

colibă întunerec ca nóptea, aprinse o lampă mică şi mormăi un descântec asupra unui hîrb cu cărbunĭ aprinşĭ, ce-l puse aprópe de uşă, spre a ţiné departe pe deavolul, care bucuros face tot felul de lucrurĭ rele, precum îi dicea ea Sylvei, care privia cu frică la boscónele babei. Apoi âmblă pe faţă se şédă şi sĕ dică un Tatăl nostru, ér ea împrăştiă cărţile.

Era o grupă interesantă, baba cea hidă şi sécă, ér lângă ea bobocelul de Sylva, care nu cuteza nicĭ a-şĭ ridica ochii spre cărţĭ. In urmă tóte cărţile furâ aşedate şi bĕtrâna Santa începù:

— „Un mare rĕu îţĭ stă în cale; dér va veni un voinic bărnaciu, care te-a scóte din nécas. Tu nu-i vedé multă vreme pe regele, adecă pe tatăl tĕu, dér voinicul cel bărnaciu te-a lua la sine şi veţĭ fi fericiţĭ“.

Sylva îngălbinĭ, plăti babei şi se grăbi spre casă, fără a mai aştepta sĕ-i dée şi cu bobii. Destul 'i-au dat ei cărţile de gândit. Cât de dureros îi bătea inima. Sĕ nu vadă ea mult timp pe tatăs'o! Póte s'a bolnăvit în streinĭ şi n'are pe nime, cine sĕ-l caute. De bună sémă de aceea întârdiă atâta. De când ţine ea minte, nicĭ-odată n'a stat tatăs'o trei sĕptĕmânĭ dus de acasă. Şi apoi voinicul cel bărnaciu, când va veni óre? Óre fi-va şi acela aşa bărbătos şi puternic ca Pavel? Dér ce-o şi interesa pe ea acum bălanul Pavel, după ce scia hotarît, că sórtea a fericit'o cu un voinic bărnaciu!

Dóuĕ dile deplin umblă fata ca prin vis încóce şi 'n colo; la cel mai mic sunet tresărea, îşĭ negligia gospodăria şi nu putea lua nicĭ o hotărîre. Pavel o privia clătind din cap; el o iubia şi simţia, că în inima ei se petrece ceva neobicinuit; nelinişte îi puse pe gândurĭ.

*

Éră veni Dumineca. Tóte slugile stau gata de-a merge la biserică şi-şĭ aşteptau stăpâna, căreia de-altmintrelea îi plăcea peste mĕsură rugă. In fine se ivi şi ea în haine de sĕrbătóre, dér în mână — în loc de carte de rugăciunĭ — ţinea o legăturiţă.

— „Pavele“, începù ea cu voce tremurătóre — era prima dată, că ea-i îndreptă vorba direct — „aci ai cheile podului şi ale şurei. Şi tu, Nană“ — întorcându-se către o servitóre bĕtrână — ia cheile dela cămară şi pivniţă. Mĕ priviţĭ cu mirare! — Mătuşa Santa mi-a spus din cărţĭ, că mĕ aşteptă un rĕu mare, că nu voiŭ vedé multă vreme pe tata; au trecut trei sĕptĕmânĭ, de când s'a dus, şi n'am audit încă nimic de el. Am băgat de sémă, că şi ómenii din sat clătină din cap şi murmură neîndestuliţĭ, că primarul lor lipsesce aşa mult de acasă; trebue, că s'a bolnăvit şi eu trebue sĕ...“

— „Póte sĕ-l fi lovit vr'un cal prin têrg şi sĕ-l fi omorit; de acestea s'au mai întêmplat“, dise un servitor nesocotit.

Sylva tresărì cu grózá, ochii ei se umplură de lacrimĭ. Pavel aruncă o privire aspră asupra prostului servitor şi se întórse spre stăpâna sa cu o voce deosebit de móle şi de blândă: „Nu-ţĭ face grijĭ zadarnice! Póte că stăpânul nu şi-a aflat cal pe plăcere în têrgul acela, şi de aceea s'a dus la L., unde chiar acum e têrg de vite. Rĕmâi acasă; decă te nelinişteşce întârdiarea lui, voiŭ merge eu sĕ-l caut. O fată neîmblată 'n lume, ca tine, e espusă la multe de tóte într'un drum lung“.

Vorbele lui Pavel îi făcură bine, dér vechia încăpăţinare se revoltă în, ea şi chiar voia sĕ-i dée un rĕspuns dogenitor, când bătù cineva în póртă. Pavel grăbi afară sĕ vadă, ce e; se întórse însĕ îndată şi rugă pe Sylva sĕ-l asculte câteva minute numai între patru ochĭ, că are de a-i împărtăşĭ un lucru prea însĕmnat.

— „Ce mi-ai puté tu spune, ce sĕ nu audă şi ceialalţĭ?“ întrebă ea sumeţă şi-l privi crunt. „Sylva Florescu nu póte avé vorbirĭ secrete cu servitorul ei. Spune afară ce ai de spus, dér pe scurt, că eu mĕ grăbesc!“

Oştenii românĭ.

Vorbind despre revista de pe câmpul Cotrocenilor, cu care s'au încheiat sĕrbările date în Bucurescĭ în onórea Impĕratului Francisc Iosif I diarul „*Timpul*“ din 19 Sept. v. scrie:

Cu o legitimă mândriă am asistat erĭ cu toţii la priveliştea mărêţă pe care ne-a oferit'o armata nóstră. Orĭ-ce suflet românesc trebuia sĕ fi tresaltat de bucuriă vĕdênd pe oştenii ţĕrei trecênd mândri şi voioşĭ în faţa Şefului lor suprem şi a Ilustrului Sĕu Óspe.

Tóte inimele băteau la unison, căcĭ oştenii carĭ defilau, făcênd onóre neamului românesc, sunt fiiĭ ţĕrei, falnicele drapele ciuruite de glónţe duşmane amintesc, că acestor vitejĭ datorim ceea ce suntem astădĭ.

Iţĭ umpleau inima de bucuriă esclamările de laudă şi de admiraţiune pe care le audeai eşind din gura străinilor, carĭ veniseră sĕ asiste la acest frumos spectacol. Imprejurul nostru vedeam cum corespondenţii diarelor străine erau óre-cum uimiţĭ par'că ei nu se aşteptau la ceea ce vedeau; nu trecea minut fără ca sĕ nu rĕsune la urechile nóstre cuvinte plăcute ca: „Superb, splendid, frumos! Aşa armată înţeleg şi eu! Se vede mâna Hohenzollernilor!“ şi altele tot atât de măgulitóre pentru audul fiă-cărui Român.

In fine se póte dice, că revista de pe câmpul Cotrocenilor a fost încheierea cea mai strălucită a sĕrbărilor date în capitală pentru primirea Majestăţei Sale Impĕratului Francisc Iosif.

Când sórele, strĕbătênd norii ameninţătorĭ, a apărut aruncând raze de lumină aurie peste pădurea de baionete şi făcênd sĕ strălucéscă uniformele, un strigăt spontaneu de „ura!“ a isbucnit din tóte pepturile. Spectacolul era într'adevĕr măreţ şi va rĕmâné neşters din amintirea asistenţilor.

Impĕratul părea mulţămit peste mĕsură; Majestatea Sa urmărea cu o atenţiune din cele mai învederate tóte mişcările armatei şi privea la fiă-care corp în parte, în mĕsură cum defila.

A dice, că M. Sa Regele era radios este o banalitate; cum sĕ nu fiă radios înţeleptul Suveran, care vede încoronată munca Sa neadormită de trei-decĭ de anĭ; care, înconjurat de iubirea şi admiraţiunea unui popor întreg, primesce în capul armatei, pentru care a făcut atâta şi pe care a condus'o la victorie, pe Suveranul unui mare Imperiu şi póte sĕ-i presente o asemenea armată?

Aflăm, că Augustul Óspe s'a esprimat cu multă căldură în privinţa oştenilor noştri; dela gura Văii unde l'au salutat primele tunurĭ românescĭ, până la Predeal, unde alte tunurĭ Ii vor dice „Rĕmas bun“, Impĕratul Francisc Iosif a avut prilegiul a vedea o bună parte a oştirei nóstre şi pretutindenĭ ea 'I-a lăsat o impresiune din cele mai plăcute.

Nu voim sĕ anticipăm asupra Monitorului Oficial, dér putem spune de pe acum, că va apare în curênd un ordin de di al M. Sale Regelui, prin care Şeful suprem mulţămesce armatei de modul cum s'a presentat şi îi comunică impresiunea favorabilă pe care a făcut'o Inaltului Óspe.

De altmintrelea, Majestatea Sa Impĕratul Francisc Iosif a avut în cursul Domniei Sale mai multe prilegiurĭ de a cunósce şi de a aprecia calităţile militare ale neamului românesc.

In diferitele rĕsbóie pe care le-a avut Monarchia vecină, supuşii românĭ ai Impĕratului au dovedit în mai multe rêndurĭ, că vitejia face parte din moştenirea gloriósă a strămoşilor lor, carĭ sunt şi ai noştri. Ei şi-au vĕrsat sângele pentru Suveranul lor şi au arătat, că sunt oştenii sĕi cei mai lealĭ şi cei mai credincioşĭ.

Aceleaşĭ însuşirĭ le are osteanul nostru; pe dênsul se radimă speranţa Naţiunei şi a Regelui ei, el ne-a adus unde suntem, tot el ne va ocroti pentru a puté urma în linişte opera nóstră de pace şi de cultură.

Oştenii noştri, fala ţĕrei, sĕ trăiască!

Supĕrarea Maghiarilor.

Pressa maghiară e fórte supĕrată în urma faptului, că elementul maghiar a avut un rol secundar la înaugurarea canalului dela Porţile de fier.

Étă spre pildă ce scrie „*Magyar Hirlap*“ în acéstă cestiune:

„Dér cine e de vină, că noi n'avem serbărĭ de bucuriă, fără vr'o amărăciune? S'a cam ignorat, că înaugurarea trebuia sĕ fie o serbare maghiară şi caracterul ei maghiar nu s'a manifestat nicĭ măcar în aparenţă. Cu atât mai mult ne-a surprins acésta, că din partea Românilor s'a făcut totul, ca representanţii puterilor europene sĕ remarce presenţa lor. O armată întrégă s'a înşirat de-a lungul malului român al Dunării; stindardele române au fost arborate pretutindenĭ, stindarde unguresci fórte puţine. Programul serbărilor de înaugurare a fost aprópe compromis prin acéstă demonstraţie amicală. Şi totuşĭ Porţile de fier au fost tăiate de noi, ér nu de Românĭ“.

„Intêlnirea celor trei monarchĭ s'a transformat într'o mare serbare a păcii, în care rolul principal, *spre marele nostru regret*, l'a avut România. Regele României nu numai că a venit cu o suită mare şi strălucită, dér malul român al Dunării dela hotar şi până la Gura Văiei, a fost teatrul unor strălucite serbărĭ militare. In onórea vaporului imperial în care se aflau cei trei monarchĭ cu suitele şi miniştrii, au stat de gardă la hotar 13 batalióne de infanterie, garda regală română, artileria şi cavaleria. Şi când a trecut vaporul imperial şi celelalte vapóre, armata română le-a primit cu entusiaste strigăte de „ura“, cu imnul austriac şi cu bubuitul tunurilor. De pe bordul flotilei române şi al vapórelor române mii de ómenĭ îşĭ agitau batistele, ér sus în pădurĭ şi pe munţĭ miĭ de ţĕranĭ şi ţĕrance române au închinat drapelele române, ce le aveau în mână. Şi acéstă demonstraţie a fost cu atât mai imposantă, cu atât mai surprindĕtóre, cu cât nu fusese anunţată de mai nainte“.

„Acéstă pompă mare a pus mai mult în evidenţă starea de părăsire a malului sêrbesc. Acest mal a presintat în adevĕr un aspect trist cu cele câte-va stindarde sêrbescĭ ce s'au zărit pe icĭ pe colo. Dér *mult mai trist* a fost rolul Ungariei, căcĭ prin nimic ea nu şi-a afirmat marea lucrare pe care a desĕvîrşit'o.

„*Budapesti Hirlap*“, vorbind mai întêiŭ de impresiunea escelentă, pe care au produs'o trupele române înşirate pe malul Dunărei, continuă astfel:

„*Profundă tristeţă ne cuprinde* în faţa pompei şi a strălucirei desfăşurate la Porţile de fier. Am credut, am fost îndreptăţiţĭ a spera, că înaugurarea va fi coróna serbărilor milenare; dér totul s'a vedut acolo, numai Ungaria milenară nu. N'a fost acolo măcar Ungaria modernă, nicĭ regele Ungariei, nicĭ culorile Ungariei, ci numai Monarchul Austro-Ungariei şi culorile monarchiei.

„La ce sĕ ne aşteptăm acum după tóte acestea dela visita din Bucurescĭ? Politică europeană? Alăturarea României la tripla alianţă? Nu vom micşora valórea acestui lucru, dér acea presiune morală, acea amărăciune, acea sugrumare nemilósă a aspiraţiunilor, a mândriei şi a sentimentelor nóstre patriotice, — sugrumare ce s'a desĕvêrşit cu atâta pompă la Orşova, strînge tóte inimile unguresci, deslănţuesce sentimentele, le lasă fără stăpân şi le alungă, după un scop — unde? De sigur nu între paragrafele pactului nostru cu Austria.

„*Răbdare! Răbdare!*“ Am privit *cu invidie* puterea răpitóre a tênărului regat român naţional. S'a presintat în mod imposant la hotar; însufleţirea şi mândria naţională au făcut sĕ-i fâlfae stindardele, şi aceeaşĭ însufleţire a dat aripĭ salutului ei. Acolo expansiunea, credinţa şi aspiraţia sgomotósă a junelui; ér la ómenii noştri ramolisment, o prudenţă îngrozitóre şi o óre-care abdicare la viaţă; pe *ómenii noştri i-a tîrît monarchia*, cum un remocher tîrăsce şlepurile.

„Décă Apponyi, care a fost acolo, n'a jurat de cel puţin şépte orĭ, că preferă a muri ca un pustnic, decât sĕ se închine spiritului ce s'a manifestat la Porţile de fier, — atuncĭ el n'are sânge în vinele sale.

„Ce sĕ facem cu Românii noştri, când noi n'avem curaj sĕ ne afirmăm! Atât de mult s'a anihilat statul naţional maghiar acolo! De o nevoie infamă suntem siliţĭ sĕ îndurăm acésta, dér ne strîngem pumnii, ne muşcăm buzele şi dicem: Răbdare! Răbdare!

„Regele nostru nicĭ nu bănuesce, că o amărăciune turbată sfăşie mii şi mii de inimĭ credincióse unguresci, şi décă ar vedea cum înfăşurăm sărmanul nostru tricolor, scăldându-l în lacrămĭ, acum la sfîrşitul serbărilor milenare, — tot nu ne-ar înţelege“.

O adunare pistriţă de învĕţătorĭ.

Comitatul Făgăraşului, Sept. 1896.

Cine ar fi trecut în diua „Inălţări Sf. Crucĭ“ pe la 10 óre a. m. prin „strada Becleanului“ din Făgăraş, ar fi putut observa două grupe de „domnĭ“ înaintea şcólei civile. Trecĕtorii maghiarĭ, vĕdênd grupul al doilea, diceau „ezek a dászkelek“. — Da, erau dascălĭ. Intr'un grup domnişorĭ de deosebite tipurĭ: ochĭ aşedaţĭ piediş, feţe nemţescĭ, două feţe „romane (!)“ şi un nas de-al lui Israel. Erau învĕţătorĭ de stat, reformaţĭ şi de-ale „naţiunei“ fiice recipiate. Două-decĭ de paşĭ dela ei un alt grup, grămădit laolaltă şi cu uităturĭ batjocorose şi buze strîmbate a nĕcas. Işĭ rîdeau unii de alţii. Erau *dascălii grăniţerescĭ.*

Cu toţii erau convocaţĭ la adunarea reuniunii învĕţătorilor de stat şi comunalĭ din comitatul Făgăraşului. Bieţii grăniţerĭ, predaţĭ în urma rescriptului preaînalt autorităţilor comitatense, încă au luat parte fiind, după disa convocării, „din oficiu“, membri ai acelei reuniunĭ.

Programul a fost milenar. Punctul prim: *Szozat*-ul, la care noi, înstrăinaţĭ de mama cea vechiă, n'am apucat sĕ ajungem. Dér audiam de afară încordarea meseriaşilor şi neguţătorilor din „dalegyesület“-ul Făgăraşului, căcĭ aceia ne-au „învrednicit“ cu producţia. Vorbirea de deschidere, după stereotipele frase de „lipsa de strîngere a forţelor“, „plantarea iubirii de patrie“, „perfecţionare“ — şi perfecţionare! — a fost aşişderea milenară. Apoi declamarea unei poesii de Petőfi. Asta a fost de bună sémă „patriotică“, căcĭ n'am priceput nimic din ea: declamatorul orĭ şoptea, orĭ urla ca vêntul, ce mână flacările caselor aprinse, când cu invasiunea „civilisatorilor“. (Vedĭ icóna lui Feszty!) A urmat o prelegere practică a unui învĕţător dela şcóla de fete. Am stat şi acolo. 'Şĭ-a cetit apoi un învĕţător dela şcóla de stat din Făgăraş o disertaţiă despre şcóla de repetiţiă. Şi asta am audit'o. Aicĭ l'a pus pĕcatele pe Georgescu sĕ facă unele observărĭ — horribile dictu — *în limba română.* Ca muşcat de şerpe sare un alt şerpe vitéz din Comăna — şi, aicĭ au şcólă de stat — şi se 'ncruntă: „Kérem, cum póte sĕ vorbéscă cineva în limbă străină aicĭ? Trist ar fi, décă cineva

---

Lui Pavel 'i se umflară vinele pe frunte de mâniă, şi décă Sylva ar fi fost bărbat, de bună sémă sărea cu cuţitul la el; astfel însĕ îşĭ petrecù mâna peste ochĭ şi dise:

— „Va sĕ dică tu voescĭ cu orĭ-ce preţ sĕ audă şi ómenii aceştia ruşinea, ce a cădut peste casa Florescului? Aşa-deră află dela argatul tĕu, care e cel dintâiu, care-ţĭ spune, că tatăl tĕu e un hoţ! Da, un hoţ ordinar de cai, care de opt dile e închis. Afară stau gendarmii, carĭ au venit sĕ sigileze tóte. Acésta e ce voìi a-ţĭ spune între patru ochĭ“.

Sylva se clătinà şi trebuì sĕ se ţină de cofa cu apă, ca sĕ nu cadă. Aşa-déră acesta era rĕul prorocit? Da, de bună sémă, un rĕu mai mare şi mai ruşinător nu putea fi. Tatăl ei, avutul şi stimatul Coman Florescu, un hoţ ordinar de cai!.... Dér de ce ar fi avut el lipsă sĕ fure cai? Dóră el era cel mai avut bocotan al ţinutului!..... Ea se îndreptà superbă şi dise cu voce hotărîtă:

— „Tu minţĭ, Pavele; tata nu-i hoţ!“

— „Tatăl tĕu e hoţ!“ diseră acum şi gendarmii, carĭ într'aceea întraseră în casă. Mergeţĭ toţĭ afară, voì ómeni! Numai fata primarului şi argatul cel mai de frunte, Pavel, au sĕ rĕmână, spre a ne da unele lămurirĭ“.

Servitorimea se retrase îngrozită. Sylva sta locului galbenă ca céra. Ea nu avea vorbe, nicĭ lacrimĭ pentru durerea şi ruşinea ei cea nemărginită, dér nicĭ o mustrare faţă de tatăs'o, pe care-l iubia peste tóte. Numai vorbele bĕtrânei Santa 'ĭ sunau în urechĭ: „Un rĕu mare te-a ajunge...... un voinic bărnaciu te-a ridica“.

Era o pausă mută, gendarmii vedeau marea durere a tinerei fete şi-i deteră timp de reculegere. Pavel era sĕ-şĭ dea palme, pentru-că s'a lăsat stăpânit de mâniă şi s'a arătat fără inimă faţă de Sylva, pe care o iubia mai mult decât vieţa sa. El voì sĕ stea sincer şi neclintit lângă ea. Intr'o óră va sci tot satul, că primarul e în închisóre pentru furt de cai şi peste o óră toţĭ şĭ-or întórce faţa de către suméţa Sylva. „Sĕracă copilă!“ esprimară dureros buzele lui.

Acestea vorbe mai însufleţiră pe biata Sylva, care părea înlemnită, sângele 'i se urcà în obraz şi se întórse spre gendarmĭ cu cuvintele: „Spuneţĭ drept, adevĕrat, că tata-i închis, şi de când?“

Gendarmii îi povestiră, că Florescu înainte cu trei sĕptĕmânĭ s'a vĕdut în têrgul din X cu o părechiă de cai negri frumoşĭ, pe carĭ 'i-a schimbat cu o părechiă de armăsarĭ. Cumpĕrătorul cailor celor negri însĕ era un negustor de cai, care şi el voì sĕ-i vêndă mai departe. Ii şi venì încă în acea di un cumpĕrător; dér când acesta se uità mai cu deamĕruntul, aflà, că aceştia sunt caii lui proprii, ce 'i se furaseră cu câte-va sĕptĕmânĭ înainte din têrg. Hoţul nu s'a putut afla orĭ cât l'au căutat. Se 'nţelege, că negustorul de cai făcù arătare la poliţiă. Numai decât fură trimişĭ poliţiştĭ după Coman, spre a-l întreba, dela cine a cumpĕrat el caii aceia, căcĭ nimenĭ nu presupunea, că bocotanul şĭ stimatul primar sĕ fiă hoţ de cai. Dér nu-l aflară prin têrg, că plecase către casă. Decĭ fură trimişĭ doi gendarmĭ în urma lui. Aceştĭ gendarmĭ suntem noi. După o călĕrire sdravĕnă de câteva ceasurĭ l'am ajuns, şi când eram cam de o sută de paşĭ departe de el, îl provocarăm sĕ stea locului. El îşĭ întórse capul şi cum ne zărì, o luà la fugă cu cei doi armăsarĭ ai sĕi. Noi, firesce, alergarăm în urma lui. Când l'am ajuns, călĕrind pe lângă dênsul, el scóse repede din turécul cismei un cuţit mare şi şi-l înfipse în gât. Ne repedirăm sĕ-l oprim, dér era prea târdiu, — îşĭ făcuse o rană afundă.

— „E mort tata? Nu o sĕ-l mai vĕd?“ întrebà Sylva.

— „Nu e mort, ci-i pe cale de-a se însănĕtoşa. Noi îl duserăm în satul cel mai aprópe, unde medicul îi legà rana. Acum zace în prinsórea

n'ar sci „limba patriei“. Ce ar dice „Nagyméltóság“-ul, care e pe părete, (icóna lui Wlassics era spânzurată pe părete între patru stéguri „naționale“), décă ar audì așa ceva?“ Uf, săracă patriă! — Il potolesce inspectorul școlastic, că „la pertractarea disertației numite nu se póte vorbì despre asta, dér sĕ facă o propunere, când vor fi acestea la ordinea dilei“.

S'au ales noii funcționarĭ. Românii au dat vr'o șése inșĭ bilete albe. Pentru cine sĕ fi votat. Unul „de-ai statului“ dicea, că e bun ca president „Végh“, celalalt, că „Lörinczy“. Ales a fost Vegh, care la masă ne-a provocat sĕ întipărim — par'că noi n'am avea alt ceva de lucru — în elevii noștri iubirea „limbii patriei“ („a haza nyelve“). „Mĕ“, dice soțu Niculiță Bârsanul, „pănă acum n'am sciut, că esistă și un Volapük maghiar“. — „Nu te pricep!“ — „Ei, n'audĭ, că patria nóstră poliglotă are o limbă? Asta trebue sĕ fiă un fel de Volapük, alcătuit din elemente *maghiaro*-româno-slovaco-germano-ruteno-sloveno-sêrbesco-italienesco-bulgaro-*ovreescĭ*“.

Vin propunerile. Se scólă învĕțătorul român *Lazăr* și propune: „Fiind reuniunea *comitatensă*, fiind limba protocolară în comitatul Făgărașului și cea română, fiind noi 24 învĕțătorĭ românĭ dela școle cu limba de propunere română — adunarea sĕ enunțe ca conclus: *Limba română încă e limbă protocolară la acéstă reuniune. Procesele verbale sĕ se ia și în limba română, convocările și alte scripte sĕ se facă și în limba română*“.

Nu se póte, dice inspectorul. Statutele spun apriat: „limba maghiară“. Numai schimbându-se acest paragraf s'ar puté ajunge scopul!

Propunĕtorul își modifică propunerea în sensul, ca sĕ se schimbe paragraful și sĕ se róge d-l ministru a aproba acéstă schimbare.

— Nu se póte, dice inspectorul. Propunerĭ referitóre la schimbarea unui paragraf trebue înaintate la comitet, ca acésta sĕ vină cu ele înaintea adunării viitóre, care se va ține în Bran. — A rĕmas, ca propunerea sĕ se înainteze în scris.

Apoi banchet, cu aceleașĭ uităturĭ, cu aceleașĭ strîmbăturĭ de buze. Era humorul celui ce 'i se pune funia de gât.

Numai atât? Ba vedeai pe „foștii“ grănițeri grămădițĭ. „.....rușine!“ „Ce sĕ ne facem? Am iscălit. Ar fi o slăbiciune sĕ ne retragem!..... rușine!“ Crede cineva, că e vorba de subscrierea unei aderențe învĕțătorului Crucian Simu din Ciufud? Aș! Mulțĭ dintre ei — Voilene, te întrece o femeiă! — Au declarat, că se lasă sĕ-i ducă la mileniu. Prin pretura Făgărașului a umblat inspectorul cu vestitul Herszényi, de de 'i-au prins, adecă până acum, căcĭ o rușine n'or vré dóră sĕ mai facă și ei Țĕrii Oltului. A fost destulă cea cu banderiul. Bĕtrânule din Ohaba, ți-s perii căruntĭ, ce facĭ?

Apoi sĕ nu te uițĭ batjocoritor și sĕ strîmbĭ dureros din buze?! — Morala: Capul plecat nu-l tae sabia, dér nicĭ un pic de omeniă n'are. Și: Când se 'mprăscie puii, hârăul face pradă bună.

Brezan.

Serviciul maritim român.

Serviciul de navigațiune maritimă română tinde a lua din ce în ce un avênt mai mare, mai cu sémă în ce privesce transportul mărfurilor între Constanța și Constantinopol. Afară de vapórele „*Meteor*“ și „*Medea*“, s'a mai închiriat anul trecut, în Noemvre, vaporul „*Cobra*“ dela d-l Balin, directorul societății de navigațiune „*Hamburger-americanische Linie*“.

„*Cobra*“ păstréză pavilionul german și Statul plătesce lunar proprietarului o chiriă de 32,500 lei, care este obligat de a suporta tóte cheltuelile de personal și de întreținere, afară de combustibil.

„Cobra“ are o lungime de 81 m.; lărgime 10m5 și adâncime 4m5. Cantitatea de cărbunĭ care póte intra în sute este de 78 tone, ér consumațiunea de cărbunĭ într'o călĕtoriă — ducere și întórcere — este de 90 tone. Viteza acestui vas este de $16^1/_2$—17 nodurĭ și trajeul între Constantinopol și Constanța se face în $12^1/_2$—13 óre. Călĕtorii găsesc pe acest vas tot confortul necesar. Clasa I-a conține 40 cabine și alte 5 cabine pe punte pentru familii, plus un salon de dormit pentru 20 de dómne; cl. II are 20 paturĭ pentru bărbațĭ, 20 alte pentru dómne. Afară de acestea fiă-care clasă are un salon, care servesce și de sală de mâncare. „Cobra“ este un vas întrebuințat esclusiv aprópe pentru transportul călĕtorilor între Constanța și Constantinopole și incidentul transportă dela 5—7 tone mărfurĭ, în general legume și fructe din Constantinopol.

„*Meteorul*“ a fost cumpĕrat de Regia Monopolurilor Statului cu suma de 800.000 lei și serviciile aduse de acest vas sunt destul de importante. Marele avantagiŭ al „Meteorului“ față cu „Cobra“ este, că-i mișcat prin helice, pe când „Cobra“ cu rótă. Amenajamentul interior al „Meteorului“ îndeplinesce tóte condițiunile cerute; pe lângă transportul călĕtorilor, Meteorul transportă și mărfurĭ până la circa 650 tone. Lungimea acestui vas este de 79 m., lărgimea de 9 m. 75, ér adâncimea de 5 m. Cantitatea de cărbunĭ care póte încăpé în sute e de 150 tone, ér consumațiunea de cărbunĭ în timpul unei călĕtorii — dus și întors — este de 75 tone. „Meteorul“ are o viteză de 15—16 nodurĭ și trajeul între Constanța și Constantinopol îl face în timp de 13 jum.-14 óre. Pentru călĕtorĭ „Meteorul“ are la clasa I-a 31 cabine pentru bărbațĭ, 10 pentru dómne, un mare salon pentru dómne, și un fumoar, la clasa II are 30 cabine pentru bărbațĭ și 16 pentru dómne. Afară de acésta fiă-care din clase are câte un salon, care servesce și de sală de mâncare.

„*Medea*“ este un vapor mixt, care transportă și ómenĭ și mărfurĭ. El atinge următórele porturĭ: Brăila, Galațĭ, Tulcea, Sulina, Constanța și Constantinopole. Cumpĕrat de Regie cu prețul de 200 mii lei, acest vapor presentă din punctul de vedere comercial o importantă deosebită. Tonagiul sĕu este de 519 tone; are o viteză de 10 nodurĭ. Lungimea vasului este de 66 m. 5; lărgimea 9 m. 25, ér adâncimea 4 m. 5. Consumețiunea de cărbunĭ pentru o ducere și întórcere este de 48 tone. In ce privesce călĕtorii, numĕrul de cabine este suficient.

Pe lângă vasele marĭ sus citate trebue sĕ menționăm micul vaporaș (mouche) „*Viitorul*“, care face serviciul de remarcare în Bosfor. In curênd serviciul maritim va trimite în Bosfor un alt vaporaș, „*Constanța*“, actualmente în reparațiune, care 'i-a fost cedat de ministerul lucrărilor publice. „Constanța“, va fi unul din cele mai marĭ remorchere din Bosfor, pe lângă serviciul de remorcare va face și serviciul de sauvetage.

Din creditul de 10 milióne lei se vor comanda trei nouĕ vapóre de călĕtorĭ și alte douĕ vapóre mixte, cu o iuțélă de 20 mile. Din cele trei nouĕ vapóre, douĕ vor face drumul între Constanța și Constantinopol, ér cel de al treilea dela Constanța până la Alexandria (Egipt). Cât despre vapórele mixte, ele vor pătrunde până în Archipelag, alungând Mitilenĭ, Smirna, Chio, Samos, Canea și Creta. Vapórele de mărfurĭ ce se vor comanda — în numĕr de cincĭ — vor avea un tonagiu de 3500 tone fiă-care.

Serviciul maritim român a putut sĕ înlesnéscă drumul între Englitera și Constantinopole. Căile ferate orientale, nemulțumite, că o parte din trafic a trecut pe liniile române continuă a ataca serviciul maritim român în diarele: „Le Stamboul“, „The Levant and Eastern Expressi“, „Le Moniteur Oriental“, etc., carĭ apar în Constantinopole. Se caută cu orĭ-ce preț sĕ se discrediteze serviciile române afirmând, că drumul pe linia ferată Belgrad, Sofia, Constantinopole este mai scurt, pe când tótă lumea recunósce, că drumul pe liniile ferate române și liniile române de vapóre este cele mai repede, cel mai comod și cel mai eftin. Sforțările acestor diare, carĭ trăesc numai din subvențiunĭ, nu sunt însĕ de fel luate în sémă, și fără îndoială navigațiunea maritimă română va trăi și se va desvolta în interesul industriei și comerciului român.

Tractul Făgetului la mileniu.

Din Bănat, Sept. 1896.

Onor. Redacțiune! Cu inima sfâșiată de durere vin a aduce la cunoscința publicului românesc, că protopopiatul Făgetului, care de atâta timp a stat în nelucrare și amorțire, acum de-odată a început și el sĕ dea „semne de viéță“, dér o viéță tristă, care din punct de vedere românesc este asemenea cu mórtea.

Ca încheiere a pelerinagiului la Budapesta, acest protopopiat, în frunte cu unii preoțĭ și învĕțătorĭ, a ajuns sĕ se facă spălătóre a bucătăreselor, a chelnerilor, ér reverendile preoților adevĕrat mântuitor al stelnițelor de prin corturile esposiției milenare, carĭ și așa nu mai aveau pe cine mușca.

Laudă ție, popo *Porfire Petrovicĭ* (din Fĕrdea) și rolului tĕu, ce l'ai jucat prin Pesta, de crucifer cu crucea pe spate. Sânția Ta ți-ai uitat de devisa: „Preoțĭ cu crucea'n frunte“ și ocupat fiind cu podurile, alții țĭ-au aruncat crucea pe spate. Vréi sĕ-țĭ bagĭ faptul pe mânecă? Dér vorba sfinției Tale, de-a te fi dus la Budapesta pentru islazul comunal, e prea deochiată și nu ți-o crede nimenĭ. Acea întreprindere s'a făcut de mult, ér cât pentru resultat, acesta țĭ-a fost cunoscut și înainte de mileniu.

Apoi nu pot trece cu vederea nicĭ pe părintele capelan *Ión Négu*, târît în judecată pentru-că cu ocasiunea serbărei mileniului ar fi escelat în ruperea cocardelor unguresci de pe pepturile celor ce-i întâlnia. Acum se face acest „voinicos Român“ chiar și potcóvă ghetelor fibirăului, că dór l'a scăpa de „nevoi“.

Laudă vouĕ dascălilor românĭ: Atanasiu Glaba Bujoru, Trifon Lugojan Bujoru, Petru Radulovicĭ Bateștĭ. Voi sunteți sfeșnicul luminării, ce luminéză întunerecul? Acésta e menirea vóstră? Cum e cu tine, cumetre Trifule? Țĭ-ai schimbat pănura de-odată cu ursul, ce-aștéptă momentul a se băga în vizuina sa de iérnă. Ér tu, Glabo, nu-țĭ cauțĭ de sĕrăcia ce te-a copleșit, mai mergĭ și tu făcênd banchete?

Cât pentru Radulovicĭ nu dic alta, decât că-șĭ vede archanghelul încolăcindu-șĭ códa în jurul sĕu, căcĭ e bĕtrân, e cărunt, se pregătesce de calea vecĭniciei lăsând rușine în urma sa.

Rușine și de trei orĭ trei rușine.

— *F. Somnor.* —

O societate comercială română.

Unul din ramii cei mai neglijațĭ la noi, fără îndoiélă, a fost până acum branșa comercială.

Fórte puținĭ Românĭ s'au dedicat ramului acestuia. Frumósă era odinióră, ce e drept, falanga vrednicilor negutătorĭ din Brașov. Astădĭ însĕ, durere, aceștia sunt redușĭ la 2—3 firme. In celelalte ținuturĭ dela noi locuite de Românĭ, abia găsim icĭ-colo câte un comerciant, așa, că tot negoțul este în mânĭ

---

comitatului. Poțĭ sĕ-l cercetezĭ acolo, Sylva. Eu sunt trimis aicĭ ca sĕ-i secuestrez cărțile de oficiu“.

— „Este adeverit, că în adevĕr tata e hoț? Póte că tot lucrul e numai o închipuire, o greșélă póte!“

— „Nu! Singur el a recunoscut, că din tinerețe s'a ocupat cu furtul de cai, și că de acéstă patimă nu s'a putut desbĕra orĭ cât s'a trudit. Medicii spun, că acésta e o bólă numită cleptomaniă. Astfel stând lucrul, pedépsa lui va fi ușóră“.

— „Și de ce nu m'au însciințat pe mine mai de timpuriu?“ întrebà Sylva.

— „Pentru-că la judecătoriă trebue sĕ mérgă tóte pe calea legei și afară de aceea sciau ei, judecătorii, că vei afla destul de ingrabă despre tótă starea lucrului“.

Cum prevĕduse Pavel, așa se întêmplà. Scirea despre întêmplările Florescului s'a lățit repede în tot satul; îndată făcură din țințar — armĕsar, din furt de cai — omor, și nimenĭ nu voia sĕ stea de vorbă cu fata unui făcĕtor de rele. Chiar și servitorii se lăpĕdară de Sylva. Singur Pavel rĕmase credincios stăpânei și lucra pentru ei toțĭ. De sigur, că nu mai întona cântece vesele nicĭ el, nicĭ nu mai glumia cu fetele, ci-șĭ puse tótă puterea, de-a ține în rênd, bun ce era. Sylva era tot pe drum deacasă la capitala comitatului și de acolo acasă. Trecură multe sĕptĕmânĭ, până se vindecà rana tatălui ei. Apoi urmà cercetarea judecătoréscă.

Judecata era: un an robie și despăgubirea tuturor furturilor de cai. Pedépsa fù atâta de ușóră, din causă că medicii judecății constatară, că Coman Florescu era stăpânit de bóla *cleptomaniei* (furtului).

Ca sdrobită venì Sylva acasă. Tatăl ei hoț, averea lui confișcată judecătoresce, ea rĕmasă rușinată și sĕracă. Ce-i rĕmânea alt-ceva, decât sĕ mérgă sĕ slujéscă? Dér orĭ unde mergea spre a căuta loc de servitóre, era huiduită. La voinicul cel bărnaciu de mult nu mai gândise, căcĭ inima ei era răpită de acela, care-i rĕmase credincios în lipse și nĕcasurĭ. Durere, că el era sĕrac, sĕrac ca și ea. Pentru ea nu mai era noroc pe pământ. De ce și mai trăia óre? N'ar fi fost pentru ea mult mai bine, dácă ar fi murit?

La gândurile acestea 'i se umplură ochii de lacrĕmĭ și-șĭ plânse viéța ei tînĕră și nefericită. Nicĭ nu audia, că clopotele bisericei chiămau pe credincioșĭ la slujbă.

— „Sylva, adĭ e sĕrbătóre; nu vom merge și noi la biserică?“

Ea-șĭ întórse capul. Dinaintea ei sta Pavel și o privia cu compătimire.

— „Nu ți-ar fi rușine, sĕ mergĭ cu mine?“ dise ea.

— „Nu. Eu așĭ fi mândru, décă mi-ai da voiă sĕ te însoțesc“.

— „Nu eștĭ mănios pe mine, Pavele? Tu scii bine de ce“, șoptì fata.

— „Póte fi óre cine-va mănios pe aceea, pe care o iubesce?“

— „Totușĭ Pavele, cu tóte că și eu te iubìi din momentul, când ai trecut pragul casei nóstre, dér scii tu... drept ai avut când ai dis, că va venì diua...“

— „Tacĭ, tacĭ, Sylva, a fost o prostiă dela mine, că am vorbit astfel. Și vedĭ tu, nicĭ pe tata nu trebue sĕ fim supĕrațĭ, că de nu s'ar fi ivit nenorocirea acésta, de sigur că nu se întêlniau în vecĭ inimile nóstre, căcĭ amêndoi am fost încăpăținațĭ, pe amêndoi numai nĕcazul ne-a putut muia“.

— „Acum e prea târdiu, Pavele. Eu sunt sĕracă, tu asemenea. Fiă-care trebue sĕ ne urmăm drumul, dér trebue sĕ-țĭ fiu, și-țĭ sunt mulțămitóre pentru bunătatea și credința, cu care te-ai purtat față de mine; și, décă-i da cândva de bine, nu cugeta la mine cu măniă“.

Mai mult nu putù grăì, lacrămile îi înecară glasul.

Atuncĭ o cuprinse el în brațe și-i dise: „Sylva, de adĭ încolo tu

străine, și Românul pretutindenea este avisat a cumpăra mai tóte dela străinĭ.

Cu deosebire Jidanii au copleșit ca un potop nu numai orașele, dér chiar și satele române cu mărfurile lor. N'are cineva, decât sĕ vină la Brașov și sĕ védă, cum chiar și aicĭ, piața jur împrejur, óre-când atât de bogată în firme române, rênd pe rênd se ocupă de firme ovreescĭ. Ér sate românescĭ, în carĭ sĕ nu se adăpostéscă cel puțin o familiă jidovéscă, am puté ḑice, că nu găsim!

Și ce vedem?

Toțĭ streinii așeḑațĭ printre noi au venit, cum ḑice Românul, cu sula 'n spate, séu cu traista gólă și după câțĭ-va anĭ, începênd numai cu chibrite, îi veḑĭ că-șĭ zidesc case, cuprind locurĭ, ba ajung cei mai bogațĭ în sat.

Aceste tóte le simțim, le vedem și le cântăm de mult cu toții și încă n'am pus mâna serios, ca sĕ îndreptăm rĕul.

In fața acestor împrejurărĭ trebue sĕ întimpinăm cu mare bucuriă cea mai nouă întreprindere, ce a inițiat'o institutul nostru de credit și economii „Albina“ din Sibiiu, menită a desvolta și încuragia comerciul în comunele rurale din giurul Sibiiului și, décă va cere trebuința, și din alte părțĭ.

Bărbații conducĕtorĭ ai acestui institut, dirigiat de d-l Partenie Cosma, au pus adecă la cale fondarea unei întreprinderĭ românescĭ comerciale, ce va purta numele „Concordia“, societate pe acții, cu un capital social de 50,000 fl., eventual 100,000 fl. Societatea acésta va sta sub nemijlocita controlă a „Albinei“ și va îngriji de a cresce elemente românescĭ solide pentru comerciu, care aḑĭ este mai peste tot monopolisat de streinĭ.

Scopul societății, precum vedem, e cât se póte de frumos și corĕspunde unei trebuințe din cele mai arḑĕtóre ale nóstre. Credem, că Românii vor înțelege însemnătatea acestei întreprinderĭ și vor și grăbi a o sprijini cu tótă căldura. E un început fórte promițĕtor acesta, care pe lângă partea sa morală, promite a fi împreunat și cu un frumos câștig, mai ales fiind-că Sibiiul, în urma joncțiunei căii ferate Vințul-de-jos—Sibiiu—Turnu-roșu, are sĕ devină în scurt timp un centru fórte cercetat, deórece comunicația spre România și în general spre rĕsărit are sĕ se facă în viitor mai mult pe linia aceea, fiind ea cea mai scurtă.

Dorim din inimă, ca noua întreprindere, pusă la cale de actualii bărbațĭ conducĕtorĭ ai primului și celui mai vechiŭ institut de credit și economii român, sĕ aibă pe terenul comercial aceleașĭ succese îmbucurătóre, pe carĭ le-au avut băncile nóstre pe terenul economic.

Lăsăm sĕ urmeze aci prospectul nouei societățĭ „Concordia“, care este următorul:

PROSPECT

pentru înființarea unei societățĭ comerciale pe acții în Sibiiu.

In scopul, mai vêrtos de a desvolta și încuraja comerciul în comunele rurale din giurul Sibiiului, se fondéză o societate comercială sub firma **„Concordia“**. Societatea se înființéză cu un capital de 100,000 corône împărțit în 500 acții de câte 200 de corône.

Pentru subscrierea acestor acții se emite prospectul present. Subscrierile se fac pe listele alăturate acestui prospect; ér ca ultimul termin de subscriere se ficséză ḑiua de *15 Octomvre 1896*.

Ca societatea sĕ-șĭ pótă începe activitatea cât mai curênd, din capitalul social sĕ rĕspund de-odată la subscriere *10% adecă 20 corone*, — ér la 15 Noemvre 1896, 20% séu 40 corone de fiecare acție. Restul se va plăti la terminele ce le va fixa direcțiunea. Se póte rĕspunde însĕ și întreg prețul acțiunii séu mai multe rate deodată, în care i-se asigură acționariuluĭ 5% interese dela ḑiua plătireĭ.

Drept spese de fondare se plătesc la subscriere de fiecare acție câte 4 corône.

Plățile sĕ pot face: 1) la cassa institutuluĭ de credit și de economiĭ „Albina“ în Sibiiu și la filiala acestuĭ institut în Brașov; 2) la „Furnica“ cassă de păstrare în Făgăraș; 3) la „Cassa de păstrare“ din Sĕliște.

Dacă s'ar subscrie maĭ multe acțiĭ de cât 500 bucățĭ, va urma reducere în proporție cu acțiile subscrise, eventual adunarea generală constituantă va decide urcarea capitalului social la 200,000 corône.

Fondatoriĭ în sensul §-lui 183 al legeĭ comerciale 'șĭ reservă dreptul de a denumi direcțiunea pe ceĭ dintâiu treĭ anĭ.

Imediat după terminarea subscrierilor se va convoca adunarea generală constituantă, ér convocarea se va publica în ḑiarele „Tribuna“ și „Telegrafului Român“ din Sibiiu.

Pentru orientare maĭ dăm următórele informațiunĭ, carĭ se vor lua în considerare și la compunerea statutelor: *a)* Firma societățiĭ este „Concordia“, ér' sediul e Sibiiul. Societatea e îndreptățită a deschide filiale pe întreg teritoriul Ungarieĭ. *b)* Acțiile sunt nedivisibile și sună pe nume. *c)* Acționariuluĭ, care nu plătesce la timpul sĕŭ ratele ficsate, 'ĭ se vor computa 6% interese de întardiere, ér' dacă a rĕmas în restanță cu dóuĕ rate și nicĭ la 15 ḑile dela provocarea făcută în scris, nu va plăti ratele restante, atuncĭ 'șĭ perde acțiile, ér' sumele solvite deja trec în favorul fonduluĭ de reservă. *d)* Direcțiunea, care constă din 6 membriĭ, pe primiĭ treĭ anĭ se denumesce de către fondatorĭ, ér dup'aceea sĕ alege tot pe câte 6 anĭ prin adunarea generală. *e)* Comitetul de supraveghiare se constitue din 3 membri, și pe anul prim se alege în adunarea generală constituantă, ér' în viitor tot din 3 în 3 anĭ de către adunarea generală a societățiĭ. *f)* Bilanțul anual se face conform §-lui 199 din legea comercială. *g)* Din profitul net, 'nainte de tóte se va garanta o dividendă de 5% dela capitalul social, și anume la primul bilanț socotite dela ḑiua respundereĭ ratelor; asupra restuluĭ va dispune adunarea generală conform statutelor, ce se vor stabili în adunarea generală constituantă. *h)* Afacerile interne se conduc prin Direcțiune și se controléză prin comitetul de supraveghiare. Ca organe esecutive sunt: Directorul, conducătorul, contabilul și ceialalțĭ funcționarĭ, carĭ se denumesc după trebuință din partea direcțiuneĭ.

Sibiiu, în 15 Septembre 1896.

Causa scăderei prețurilor la cereale.

Producțiunea de grâne s'a urcat dela 1870 până aḑĭ cu 160—200 milióne de hectolitri, și de odată cu acésta, valórea lor a scăḑut aḑĭ cu 30 la sută față de valórea din anii 70. Acésta privesce producțiunea generală a tuturor Statelor producĕtóre.

Prin anii 70 valórea producțiunei grânelor se urca la aprópe 17 miliarde de francĭ, de și cantitatea de grâne n'a fost mai mare de 615—620 milióne de hectolitri. Aḑĭ însĕ, când produsul anual se urcă la aprópe 880 milióne de hectolitri, valórea lui abia se urcă la 12—13 miliarde de francĭ. Ceea ce însemnéză, că agricultorii pierd aḑĭ, în raport cu anii 70, între 4—5 miliarde de francĭ numai la grâne.

Dér, în raport cu anii 70, nu numai grânele, ci și tóte celelalte produse agricole au pierdut 30—50 la sută din valórea lor. Produsul anual al secărei se póte cifra la 500 milióne hectolitri, al orzului la 630 milióne, al ovĕsului la 540 milióne și al porumbului la 800 milióne de hectolitri. Tóte aceste produse au pierdut din valórea lor cel puțin 10 miliarde de francĭ. Și décă am face adițiunea pierderei tuturor produselor agricole, am avé o sumă de vre-o 25 miliarde de francĭ. Acéstă sumă fabulósă o pierd agricultorii aḑĭ în comparațiă cu anii 70.

Causele scăderii prețurilor urméză a se căuta întâiu în prea marea desvoltare a producțiunei, și în al doilea rênd în perfecționarea mijlócelor de comunicațiune, adecă în ieftinirea transportului.

Anul 1874 întocmai ca anul 1884, a produs fără de veste o mare schimbare în prețul cerealelor. Dintr'odată au scăḑut prețurile; în România la Galațĭ, Brăila și Botoșanĭ prețul a scăḑut cu 7—9 lei. Acéstă scădere a durat până la 1876, când prețurile deveniseră iar ferme pentru câțĭ-va anĭ, dér numai pentru ca reacțiunea sĕ isbucnéscă cu mai multă putere. Dela 1880 până la 1883 prețurile au fost încă destul de bune, dér în 1884 a isbucnit reacțiunea și de atuncĭ și până aḑĭ, cu escepțiunea anilor 1891—1892, scăderea, care anul trecut a atins culmea, este persistentă.

Situația agricultorilor europenĭ a fost îngreuiată mai ales de Statele producĕtóre din celelalte continente, așa că agricultorii cu drept cuvênt au cerut protecția vamală un fel de *„Zollverein“* în contra produselor din celelalte continente. Aceste cererĭ nu s'au realisat însĕ, și aḑĭ mulțĭ economiștĭ au convingerea, că concurența continentelor străine totușĭ n'are un caracter atât de periculos, ca tendința pe care agricultorii încep s'o resimtă din spre Rusia. In timpii din urmă statele producĕtóre din Europa, carĭ produc esclusiv numai pentru exportul în Statele europene, au o producțiă enormă, mai mare decât produsul de odinióră al celor 2 Americĭ. Odinióră bursele de cereale din Europa s'au resimțit fórte mult, când producția americană a fost estimată cu 20—30 milióne de hectolitri mai mult decât reclama consumațiă; ér aḑĭ, de pildă, produsul anual al Rusiei variéză între 130—170 millóne de hectolitri, și mare parte din acest produs se varsă pe piețele europene.

Cea mai mare parte a Statelor europene a intrat în uniune vamală și comercială cu Rusia și desigur vor trece 10—12 anĭ până când Statele europene vor cunósce pagubele ce resultă din acéstă uniune, recunoscênd în acelașĭ timp puterea de desvoltare a produselor agricole rusescĭ.

Prin anii 70 Rusia abia a produs 60—70 milióne de hectolitri de grâu și aḑĭ se apropie de 170 milióne de hectolitri.

Când Americanii au început sĕ cunóscă intensitatea producțiunei de cereale a Rusiei, și au luat séma de puterea ce ocupă Rușii în comerciul internațional de cereale, au făcut totul ca, reducênd producțiunea de cereale, sĕ dea o mai mare desvoltare celorlalte culturĭ, precum: sfeclă, cartofĭ, mazăre, fasole, fên, rapiță, hameiŭ, etc. Americanii au deschis o nouă cale prin cultura vitelor și deja se pot mândri cu resultate fórte bune pe acest teren.

Tot spre acéstă direcțiă tind și agricultorii din America de Sud și din Australia, punêndu-se pe ipoteza, că nevoile Europei vor fi din ce în ce mai puține, mai ales când agricultura ruséscă se va deschide și în Siberia.

Și ce sĕ ḑicem, noi Românii, la acéstă direcțiă în spre care se desvóltă lucrurile? Astfel fiind împrejurările, ḑice „Epoca“ din Bucurescĭ, rolul nostru va fi mult mai greu după construirea liniei ferate transsiberiane și mai ales după popularea Siberiei. Imigrarea în Siberia a luat deja proporțiunĭ mai marĭ; în fiă-care an imigréză aprópe 100,000 de suflete. Așa dér chiar acum, înainte de înaugurarea marei linii ferate, lumea se trage spre interiorul Siberiei, de-órece se afirmă, că acolo sunt imense terenurĭ virgine, fórte bune pentru agricultură.

Despre desvoltarea producțiunei de grâne numai o comparațiune între anii 1880—1895 ne póte da o ideiă esactă. In 1880 un teren de 65.225,000 de hectare a fost sĕmĕnat cu grâu, producênd fiă-care hectar în termen mediu 10.91 hectolitri. Producțiunea de grâu se póte evalua decĭ la vr'o 705,51 milióne de hectolitri. In 1895 un teren de 78,198.000 de hectar a fost sĕmĕnat cu grâu, producênd fiă-care hectar în termen mediu 11,35 hectolitri. Producțiunea de grâu a lumei întregĭ a fost 875,52 milióne de hectolitri. Produsul de grâu a lumei în comparațiă cu anul 1870 a crescut, sub raportul terenului, cu 23 milióne de hectare, și sub raportul producțiunei, cu peste aprópe 300 milióne de hectolitri.

In trei grupurĭ putem sĕ împărțim Statele producĕtóre principale din lume; în grupul întâiu *A)* intră Statele europene în concurență; în grupul *B)* Statele americane in concurență; și în grupul *C)* Statele europene constrînse la import.

A) Statele europene în concurență: Rusia (cu Caucazia și Siberia) Ungaria (cu Croația și Slavonia), România, Serbia, Bulgaria și Rumelia. Desvoltarea agricolă a acestor State dela 1880 până la 1895 este următórea: Terenul sĕmĕnat cu grâu s'a urcat dela 16.159,719 hectare la 23.200.298 hectare. Producțiunea totală de grâne s'a urcat dela 149 milióne la 258 milióne de hectolitri.

B) State americane și străine în concurență: Statele Unite americane, Argentina, Chili, Canada, India, Australia, Algeria, Tunis și Egipet. Terenul semĕnat cu grâu s'a urcat dela 30.165,573 hectare la 32,760.000 de hectare, producênd fiă-care hectar în termen mediu 10.31 hectolitri. Producțiunea totală s'a urcat dela 311 milióne la 325 milióne de hectolitri.

C) State de import: Austria, Belgia, Danemarca, Franța, Grecia, Englitera, Olanda, Germania, Italia, Portugalia, Spania, Elveția, Svedia, Norvegia și Turcia. Tóte aceste State au un teren de 21.456.000 de hectare sĕmĕnate cu grâu. Producțiunea anuală s'a urcat dela 282 milióne la 295 milióne de hectolitri.

Din aceste date statistice oficiale reese, că scăderea prețurilor grânelor a fost produsă în primul rênd de producțiunea imensă a Statelor din categoria *A)* și numai în al doilea rênd de cele din categoria *B)*. Producțiunea de grâne a Statelor din categoria *C)* are un rol mai mult pasiv decât activ în determinarea prețurilor. Producțiunea de cereale a statelor din categoria *A)* și mai ales a României și a Rusiei a luat în ultimii 15 anĭ proporțiunĭ atât de fabulóse (producția a crescut cu 110 milióne de hectolitri), încât prisosul lor de recoltă în fiă-care an este mai mare decât întreg prisosul destinat exportului al Statelor din categoria *B)*.

Manuale de scóle din diecesa Aradului.

Prea Sânția Sa părintele episcop al Aradului *Ioan Mețianu* a publicat o circulară, în care face cunoscut, că s'au introdus pentru școlele române din diecesa Aradului următórele manuale:

I. Din religiune: 1) Istoria biblică, cu icóne, spre folosul școlelor poporale. Sibiiu, tiparul archidiecesei. Leg. 25 cr., 2) Istoria biblică a vechiului și noului testament, de G. Ludu și I. Dariu. Editura Nic. I. Ciurcu,

---

eștĭ a mea și eu al tĕu, în satul meu am o moșióră și o căsuță, ce le dasem în arendă după mórtea mamei mele, de óre-ce nu-mĭ făcea nicĭ o plăcere sĕ șed acolo singur. Acolo vei venì cu mine“.

*

După trei sĕptĕmânĭ cercetà Sylva și Pavel, ca bărbat și nevastă, pe bĕtrânul Florescu în închisórea lui, spre a-i spune, că fiica lui e așeḑată, și că el, după împlinirea pedepsei, va ședé la ei.

A doua ḑi aflară haiducii temniții pe Coman Florescu mort pe priciŭ cu vinele gâtului tăiate.

Da, da, a fost un om de caracter primarul din D.

Din nemțesce:

Ión Pop Reteganul.

Braşov 30 cr., 3) Istoria biblică, de Dr. Giorgiu Popa. Arad, tiparul diecesei, 10 cr. 4) Istoria biblică. Din „biblioteca cărţilor şcolare“. Sibiiu, tiparul archidiecesei 30 cr., 5) Istoria bisericéscă. Din „biblioteca cărţilor şcolare“. Sibiiu, tiparul archidiecesei, 35 cr., 6) Elemente de biblia şi istoria bisericéscă, de Iosif Aron. Editor Ciurcu. Braşov, 30 cr., 7) Catechism, de Moise Toma. Sibiiu, tiparul archidiecesei, 30 cr., 8) Catechisul religiunei ort. de Dr. Petru Barbu. Caransebeş, tipar. diecesei. 9) Istoriore biblice de Dr. P. Barbu, 15 cr.

II. Din limba română: 1) Tabele de părete. Buda, tipografia statului. 2) Micul Abecedar, 18 tabele de părete, de D. Romanu şi I. Tuducescu 3 fl. 60 cr., 3) Intâia carte de cetire, de I. Popescu. Sibiiu, tiparul archidiecesei leg. 25 cr., 4) A doua carte de cetire, de I. Popescu, 70 cr., 5) Nou abcdar românesc, de V. Petri. Sibiiu, libraria W. Kraft, leg. 25 cr., 6) Legendariu, de V. Petri, 50 cr., 7) Abecedariu pentru şcólele poporale, de Zah. Boiu, Sibiiu, 24 cr., 8) Carte de cetire, de Z. Boiu, 40 cr,, 9) Micul abecedariŭ, de I. Tuducescu două părţi cu câte 20 cr., 10) Micul legendariŭ, de I. Tuducescu, 30 cr., 11) Abecedar séu întâia carte de cetire, de mai mulţi prietini ai şcólei. Braşov, I. Ciurcu 20 cr., 12) A doua carte, de mai mulţi prietini ai şcólei: Braşov 28 cr., 13) Gramatica limbei românescĭ, de I. Dariu. Braşov 25 cr., 14) Lecţiunĭ din gramatica limbei rom. de I. Ilica. Arad 25 cr., 15) Limba română de I. Tuducescu 30 cr., 16) Gramatica limbei rom. de Maxim Pop. Braşov, Ciurcu 30 cr., 17) Limba maternă, de Dr. Ilar. Puscariu. Sibiiu 40 cr., 18) Gramatica rom. de N. Miheltian. Braşov. 19) Carte de cetire de D. Dogariu şi Nic. Pilţa, Braşov 70 cr.

III. Din limba maghiară: 1) Abecedar maghiar-român, de Nic. Putnoky, leg. 20 cr., 2) Legendar maghia-român, de Nic. Putnoky, leg. 30 cr., 3) Curs practic pentru limba maghiară, de C. Varga şi G. Betranutiu, 30 cr., 4) Legendar maghiar-român, de I. Tuducescu, 20 cr., 5) Abecedar pentru limba maghiară, de Koós şi Dariu. Braşov, 20 cr.

IV. Din Aritmetică: 1) Elemente de aritmetică, de Pant. Dima. Braşov. 2) Aritmetica de I. Dogariu, Braşov. 3) Socóta de I. Tuducescu. 4) Curs de aritmetică, de Arseniu Vlaicu. Braşov. 5) Elemente de geometriă, de D. Dogariu şi I. Dariu. Braşov.

V. Din Geografiă, istoriă şi constituţiune: 1) Geografia patriei şi universală, de I. Dariu. Braşov 30 cr., 2) Istoria patriei şi universală de I. Dariu, 20 cr., 3) Tipurĭ din istoria Ungariei, de I. Tuducescu, 20 cr., 4) Elemente din constituţia patriei, de Vas. Goldiş. Braşov, 20 cr., 5) Cunoscinţe din constituţia patriei, de I. Popoviciu. Sibiiu 20 cr., 6) Istoria patriei de V. Goldiş edit. Ciurcu, Braşov 25 cr.

VI. Din istoria naturală, fisică, economiă şi gimnastică: 1) Curs metodic din istoria naturală, de Ipolit Ilasieviciu. Braşov, 30 cr., 2) Elemente de istoria naturală, de Dr. Daniil Barcian. 3) Istoria naturală, de I. Tuducescu, 20 cr., 4) Elemente de fisică, de I. Dariu, 30 cr., 5) Curs practic de economiă, de I. Georgescu. Braşov, 30 cr., 6) Introducere în economiă, de I. Tuducescu 20 cr., 7) Manual de gimnastică, de Ioan Prodanu. Braşov.

Cărţile geografice ale singuraticelor comitate au apărut în ediţiune oficială. Se pot procura, ca şi globurile, dela fiă-care librăriă. Mapa Ungariei de Kogutowicz şi a Europei tot dela numitul, sunt cele recomandate de Ministeriu.

NB. Unde la acelaşĭ obiect de învĕţĕmênt se indică mai multe manuale, d. e. abecedarie, legendarie şcl. învĕţătorul este liber a alege dintre cele indicate.

Convocare.

Adunarea generală din acest an a Reuniunii învĕţătorilor românĭ gr. or. dela şcólele confesionale din diecesa Caransebeşului, conform §-lui 17 din statute şi a decisiunei luate în şedinţa comitetului ţinută la 4/16 August se convócă la *Oraviţa montană* pe ḑilele de *13/25 şi 14/26 Octomvre* a. c.

La acéstă adunare se învită cu tot respectul: a) P. T. Domnĭ membrii fundatorĭ, ordinarĭ, ajutătorĭ şi onorarĭ ai Reuniunii. b) P. T. Reuniunĭ învĕţătorescĭ române. c) Toţĭ iubitorii de înaintarea şcólelor şi a învĕţămêntului poporului nostru român.

Programul adunării:

Duminecă în 13/25 Octomvre înainte de amédḑĭ: 1. La 9 óre diminéţa toţĭ membrii şi participanţii se întrunesc în biserica gr. or. rom. din Oraviţa montană şi asistă la sânta liturgiă împreună cu chiemarea Spiritului sânt. 2. După liturgie întrunire în localitatea destinată pentru ţinerea adunării. 3. Deschiderea adunării prin preşedintele Reuniunii. 4. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului espirat. 5. Raportul cassarului cu proiectul de budget pe a. 1896/7. 6. Raportul bibliotecarului. 7. Alegerea comisiunilor pentru censurarea rapórtelor de sub punct 4, 5, 6, a unei comisiunĭ pentru înscriere de membri şi încassarea taxelor dela membrii şi a unei comisiunĭ speciale. După amédḑĭ: 8. La 3 óre cetirea operatelor încurse.

Luni în 14/26 Octomvre înainte de amédḑĭ: 9. La 8 óre diminéţa referadele comitetului prin referenţĭ specialĭ asupra temelor lucrate în despărţĕmintele reuniunei despre *„Cestiunea pedepselor în şcólele poporale“* şi *„Cestiunea manualelor şcolare“*. 10. La 10 óre asistare la sânta liturgie. 11. La 11 rapórtele comisiunilor. După amédḑĭ: 12. Defigerea locului pentru adunarea generală viitóre. 13. Propunerĭ din partea membrilor. 14. Alegerea biroului şi a comitetului pe a. 1896/7. 15. Alegerea comisiunii pentru autenticarea procesului verbal. 16. Inchiderea adunării.

Bocşa-Montană, în 18/30 Sept. 1896.

Ioan Ionaşiu, m. p. preşedintele Reuniunii. **Ioan Marcu,** m.p. not. gen. al Reun.

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 2 Octomvre. Ḑiarul *„Magyarorszag“* primesce scirea sensaţională, că cu ocasiunea visitei monarchului austriac în Bucurescĭ, s'a *încheiat convenţiă în scris* cu privire la alăturarea Romăniei *la tripla alianţă.* In convenţiă România se obligă a pune, în cas de resbel, pe picior de bătaiă o armată de *150.000 soldaţĭ* pe partea triplei alianţe.

„Neue Freie Presse“ négă, că între monarchiĭ Austro-Ungariei şi Romăniei s'ar fi încheiat vr'o convenţiă politică şi afirmă, că visita împĕratului Francisc Iosif în România a avut *caracter curat privat.* Consultările între *Goluchowski* şi *Sturdza* s'au învêrtit singur numai pe lângă *cestiunĭ economice.*

Bucurescĭ, 2 Octomvre. Impĕratul Francisc Iosif a numit pe Principele Ferdinand colonel al regimentului 6 de infanteriă c. r., a căruia proprietar este Regele Carol. M. Sa a mai conferit Regelui Carol briliantele marei crucĭ a ordinului Sf. Ştefan, pe care M. Sa l'a fost primit încă în 1878.

Teatru german. Mâne Dumineca 4 Octomvre se va da comedia *„Drei paar Schuhe“*, ér Luni în 5 Octomvre se va representa comedia *„Jedem das Seine“* de H. Fischer.

Literatură.

Instrucţiune în afacerea dărilor de beutură de consum şi de vêndare pentru *vin, bere, carne, zahar şi spirtuóse* în folosul economilor şi proprietarilor de vii 1 esemplar trimis franco 12 cr. Vêndĕtorilor 30% rabat. Se află de vêndare la d-l *Emanuil Barbulescu,* învĕţăt. gr. ort. român în Pesac.

Călendarul sĕptĕmânei.

SEPTEM. are 31 ḑile. RAPCIUNE.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	22 S. m. Foca şi Ion.	4 Franc. Asis
Lunĭ	23 † Conc. s. pf. I.	5 Placid
Marţĭ	24 S. ânt. m. Tecla	6 Brunome
Mer.	25 C. maica Eufr.	7 Iustin Aug.
Joi	26 † S. Ioan Evang.	8 Brigita
Vin.	27 S. m. Calistru	9 Dionisiu
Sâm.	28 C. păr. Chariston	10 Gedeon

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 30 Septemvre n. 1896.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenesc	—	7.30	7.35
Grâu dela Tisa	—	.—	.—
Grâu de Pesta	81	7.40	7.45
Grâu de Alba-regala	81	7.35	7.40
Grâu de Bácska	81	7.40	7.50
Grâu ung. de nord	81	.—	.—

Sĕminţe vechi orĭ nouĕ	soiul	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.20	6.25
Orz	nutreţ	60—62	4.10	4 40
Orz	de vinars	62.64	5.20	6.—
Orz	de bere	64.66	6.50	8.—
Ovĕs		39.41	5.45	6.—
Cucuruz	bănăţ.	75	.—	.—
Cucuruz	altŭ soiu	78	.—	.—
Cucuruz	„	—	.—	.—
Hirişcă	„	—	—.—	—.—

Preţul pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	—.—	—.—
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănăţénă	—.—	—.—
„	roşiă	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	54.50	55.50
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	50.—	51.—
„	afumată	55 50	56.55
Sĕu		—.	—.—
Prune	din Bosnia în buţĭ	12.25	12.75
„	din Serbia în sacĭ	12.25	12.75
Lictar	slavon nou	—.—	—.—
„	bănăţenesc	14 25	14.75
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
„	Drojdiuţe de spirt	—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 30 Septemvre n. 1896.

Valorĭ	Dobênda.	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	102 ¼
Renta amortisabilă	5%	„ „	99.¾
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.-Iul.	99.¼
„ „ din 1893	5%	„ „	99.¼
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96.¼
„ „ (Impr. de 32. ½ mil.	4%	Ian.-Iulie	86.¾
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	87.—
„ „ (Imp. de 274 m. 1890	4%	„ „	87.—
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 90 mil. 1896	4%	„ „	87.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	102 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	290. —
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	94.¾
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	— —
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	95 ¾
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	92 ⅛
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	—.—
„ „ „ „	5%	„ „	88 ⅛
„ „ „ Iaşĭ . .	5%	„ „	82.¼
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—. -
	V. N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v.	—.—
Banca Naţion. ult. div. 86.—	500	într. v.	1634.
Banca agricolă	500	150 v.	225.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	438.—
Naţionala de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	459.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	305 - -
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	200. —
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	115. —
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	„ „	—.—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 „	1000	„ „	—.
Societ. p. const. de Tramways	20	„ „	400.—
20 francĭ aur			20.10

SCOMPTURĬ:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4½%
Casa de Depunerĭ	5½	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	4½	Elveţia	3½

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.—
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. –
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.15
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.80
Losurĭ din 1860.	144.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	947.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	406.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	371.10
Napoleondorĭ.	9.53½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.75
London vista	119.70
Paris vista	47.57½
Rente de corone austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 3 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 29 Sept. de 5493 capete, la 30 Sept. au intrat 579 capete şi au eşit 401 capete rĕmânênd la 1 Oct. un numĕr de 5671 capete.

Se notéză marfa: unguréscă vechie, grea dela —.— cr. până la —.— cr. marfă unguréscă tineră grea dela 52.— cr. până la 53.— cr., de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. uşóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Cursul losurilor private

din 30 Septemvre 1896

	comp.	vinde.
Basilica . . .	6.75	7.—
Credit	197.—	198.—
Clary 40 fl. m. c. . .	57.—	58.—
Navig. pe Dunăre . .	142.—	146.—
Insbruck	27.—	28.—
Krakau	27.50	28.50
Laibach	22.75	23.50
Buda	59.—	61.—
Palffy	58.25	59.25
Crucea roşie austr. .	18.—	18.70
dto ung. . .	10.20	10.70
dto ital. . .	10.20	10.70
Rudolf	23.—	24.—
Salm	70.—	71.—
Salzburg	26.25	27.25
St. Genois . . .	71.25	71.50
Stanislau	43.—	45.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	145.—	150.—
dto 4% 50 .	69.—	73.—
Waldstein . . .	60.—	62.—
Sêrbescĭ 3% . . .	35.—	35.25
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	121.50	122.50

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 25 Septemvre st. n. 1896.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	5	40
„	Grâu mijlociu . .	5	20
„	Grâu mai slab . .	5	—
„	Grâu mestecat . .	3	10
„	Sĕcară frumósă . .	3	30
„	Sĕcară mijlociă . .	3	—
„	Orz frumos . . .	3	30
„	Orz mijlociu . . .	3	10
„	Ovĕs frumos . . .	2	—
„	Ovĕs mijlociu . .	1	80
„	Cucuruz	3	60
„	Mălaiu	4	10
„	Mazăre	7	—
„	Linte	8	—
„	Fasole	6	—
„	Sĕmênţă de in . .	8	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	6	—
„	Cartofĭ	—	75
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	52
„	Carne de porc . . .	—	51
„	Carne de berbece . .	—	32
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	21	—
„	Sĕu de vită topit	32	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Nr. 10349—96.

Concurs.

La oficiul orăşenesc forestieral **este de ocupat un post de adjunct forestieral** devenit vacant.

Cu acest post sunt împreunate următórele beneficii:

Leafa anuală: 700 fl.

Banĭ de locuinţă 150 fl. eventualminte o locuinţă naturală.

Pauşal pentru drum şi diete: 120 fl.

40 metri lemne de fag.

5 quinquenale de câte: 100 fl.

Drept de pensiune.

Reflectanţiĭ au de a-şĭ asceme petiţiunile provĕdute cu timbru de câte 50 cr., cu testimoniul de botez, testimoniul de maturitate dela un gimnasiu séu dela o şcólă reală superióră, cu testimoniul asupra absolvăreĭ studiilor academice, cu testimoniul asupra cunóscereĭ celor 3 limbĭ ale patrieĭ, cu testimoniul asupra ocupaţiuneĭ de păn'acum, cu testimoniul de moralitate şi cu acela asupra examenuluĭ de stat depus în Ungaria, **cel mult până în 31 Octom.** a. c. la acest magistrat.

Braşov, 21 Iulie 1896.

Magistratul orăşenesc.

Nr. 12742 —96.

Concurs.

Se escrie concurs pentru ocuparea postuluĭ vacant de sublocotenent la poliţia locală orăşenéscă. Leafa anuală: 700 fl., banĭ de locuinţă 150 fl. şi quinquenaliile statorite prin statut.

Se recere documentarea studiilor percurse, cunóscerea celor 3 limbĭ ale patrieĭ, cunóscerea referinţelor locale, producerea testimoniuluĭ de moralitate, atestatuluĭ de botez şi a testimonuluĭ physical asupra sănătăţeĭ.

Se preferă competenţĭ, carĭ au fost în serviciul de poliţiă, la gendarmeriă, în armata comună séu de honvedĭ ca ofiţerĭ séu subofiţerĭ.

Postul se ocupă de-ocamdată pe un an de probă; maĭ târdiu însĕ, décă cel ales şi-a corĕspuns chiămăreĭ, definitiv.

Petiţiunile au de a se asceme cel mult, până în **15 Octomvre a. c. la prânḑ 12 óre** subscrisuluĭ magistrat.

Braşov, 25 Septemvre 1896.

1079,2—2 **Magistratul orăşenesc.**

Schimbare de local.

Aducem la cunoscinţa On. public, că Prăvălia şi magazinul nostru dela **1 Octomvre le-am strămutat** în **Tîrgul boilor Nr. 4.**

IOAN DUŞOIU & FIU.

Moşiă de vêndare.

O moşiă nobilitară constătătóre din 102 jugere, douĕ case de locuit şi dependenţele necesare de economiă, — aflătóre în comuna **Olt-Bogata**, $^3/_4$ óre depărtare de staţiunea căiĭ ferate Homorod-Héviz, **sĕ vinde din mână liberă.**

Pentru informaţiunĭ a se adresa la proprietarul eĭ: d-l

Nicolae Cretzoi
Bucurescĭ,
Strada Sălciilor Nr. 15.

1066,6 9

„Reform“

ciasornicile de buzunar Remontoir, întrece tot ce s'a putut presta până acuma.

fl. 6 fl. 6

fórte fine, mechanism de precisiune. Garanţie de 3 anĭ pentru mers regulat. Cea maĭ nouĕ construcţie. Reparaturile sunt cu totul eschise. Capacurile ciselate din veritabil Goldin. Remâne şi după 20 anĭ ca aur veritabil. **Preţul e numaĭ 6 fl.** inclusiv cu repasage şi îmbrăcat în piele. — Lanţ potrivit de Goldin, fasonul cel maĭ nou à fl. **1.50.** — Sĕ pot procura cu ramburs dela depoul central

3—6 **Alfred Fischer,**
Viena, I., Adlergasse 12.

15 bucăţĭ fl. 5.75 — 15 bucăţĭ fl. 5.75

ADEVĚR!

Neîntrecută şi în lumea întrégă au făcut mare sensaţie

Collecţia-Austria,

care constă din 15 bucăţĭ bijuteriĭ (argintériĭ) splendide,

numaĭ pentru 5 fl. 75 cr.

un ciasornic Remontoir de aur fason, pentru busunar.

Regulat punctual (pe 36 óre), mechanism de precisiune şi cu placă emailată. Capacurile ciselate frumos, sunt lucrate din aur numit fason, care nu se distinge de aur curat şi nu-şĭ perde lustrul. — Pentru mersul regulat al sus numitelor ciasornice, dau în scris o garanţie de 3 anĭ.

1 lanţ fin de aur imitat, panţer,	1 ac fin pentru cravate,
2 nasturĭ de mangete imitat de aur,	1 etui pentru ciasornicul de aur fason,
1 broşe frumos pentru dame,	1 oglindă de busunar, în ramă,
3 nasturĭ de camaşe imitat de aur,	1 ac de bluse aur fason,
1 nastur patent pentru guler,	2 inele, imitat de aur cu brilante simile şi rubine.

Tóte aceste **15 obiecte** splendide de bijuterie împreună **cu ciasornicul de aur** fason **costă numaĭ** fl. 5.75

Trimitere cu rambursă. — La cas de neconvenienţă se restitue banii.

1083,1—6 **Firma de ciasornice:**

ALFRED FISCHER, Viena, I Adlergasse Nr. 12.

Membru Juriuluĭ esposiţieĭ milenare 1896.

Esclusiv fabricaţie proprie. — Premiat maĭ de multe orĭ.

Seson de Tómnă şi Érnă.

Avem onórea a atrage din nou amicala atenţiune a On. p. asupra **fabricatelor nóstre proprii** de

Postavurĭ şi mărfurĭ de modă

cu deosebire asupra **stofelor de pardesiurĭ, rocurĭ de érnă (paltóne), uniforme, pledurĭ pentru bărbaţĭ.**

Nu maĭ puţin recomandăm fabricatul nostru

Loden Ardelenesc

ca specialitate: **Touriştilor, amatorilor de sport, economilor şi ţĕranilor.** In privinţa durabilităţiĭ şi solidităţiĭ este de preferat aşa numitul **Loden de Stiria şi Tirol** de aceea este fórte potrivit pentru **costume de gimnasticĭ, vênat, Havelochs şi mantale.**

Ne rugăm de o cercetare cât maĭ numĕrósă

WILHELM SCHERG & C-ie.

7—12

Membru Juriuluĭ esposiţieĭ milenare 1896.

SPIRT contra Reumatismuluĭ.

Premiat cu **diplome** şi cu **medaliă de aur** la esposiţia din **Cairo 1895** şi la esposiţia de medicamente din **Londra 1896.** — Analisat de medicĭ şi aplicat în spitalurĭ cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute orĭ şi ce vătămare a corpuluĭ aşa ca soldina, reuma, ischia, astma şi altele.

Durerea de dinţĭ şi cap, o alină în cincĭ minute.

Preţul uneĭ sticle cu instrucţia folosireĭ **1 coronă**, sticla mai mare **2 corone 40 filerĭ.**

Depou principal în BUDAPESTA la farmacia D. Török József Király-utcza Nr. 12 şi D. Dr. Egger A. Váczi körut Nr. 17, se mai află la tóte farmaciile din capitală, şi la cele mai multe din provincie cum şi la Producĕtorul:

Widder Gyula,
farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 71.

Comandele din provincie se efectuéză punctual.

Se află în **Braşov** la farmacia D-lor Kelemen Ferencz, Ales Jekelius, Schuster K., Roth V. 1030,2—10.

O specialitate naturală nepreţuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experienţele făcute sau dovedit ca **o apă medicinală** prea eficace şi plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiele stomacului, a rinichilor, a beşicii udului şi ale organelor respiratóre** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară şi prin conţinutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust şi efect prea plăcut şi binefăcĕtor — va îndeplini chiar şi pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU **în Braşov:** strada Căldărarilor Nr. 68, în **Sibiiu, Sighişóra** şi în **Alba-Julia:** la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj:** la Segesváry és társai, în **Deva:** la Balog Gyula, în **Oreştie:** la Németh János.

Cu tótă stima:

1025,22—100 Administraţiunea isvoruluĭ
„MATILDA.“

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

Numere singuratice din „Gazeta Transilvanieĭ“ a 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.